TÜSTAV
ARŞİVİ
Bülent Tuno
Bağışı

Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda

Günlük
Siyasi
Gazete

Gerçek

SAYI 126
4 EKİM 1979
PERŞEMBE
500 Kuruş

Faşist milliyetçi hareket yeni taarruz hazırlığı içinde

- **MHP seçimlerden sonra doğması beklenen hükümet krizinden faşit dikta yönünde yararlanmak istiyor.**
- **Faşist terörü tırmandırarak ortam büsbütün gerginleştirilmek ve «ara rejime» geçiş için zemin hazırlamak planı güdülüyor.**
- **Faşistler «kurban bayramında çifte bayram yapacağız» diye parola yayıyorlur.**

Istanbul (Gerçek Haber Merkezi) — Yurdun birçok ilindeki gazetemiz bürolarından ya da Gerçek muhabirlerinden gelen haberler, faşistlerin seçimi izleyen günlerde yeni bir toplu taarruza geçeceği merkezindeki kanılara yol açıyor.

Ülkücü saldırı ve cinayet şebekelerinin «Kurban Bayramı, çifte bayramımız olacak» şeklinde parola yaydıkları ve «Kurban Bayramı için koyun değil, komünist kurban edeceklerini» söyledikleri bildiriliyor.

Yapılan değerlendirmelere göre, faşist milliyetçi hareketin, seçimlerden sonra hükümetin düşmesini beklediği, bu nedenle böyle bir ortamda gerginliği arttırmayı düşündüğü anlaşılıyor.

Ecevit hükümetinin düşmesi halinde, bir CHP-MSP koalisyonu olasılığının tümden ortadan kaldırılması, ya da parlamentoya dayalı bir formül yerine, hızla bir «a-

Devamı s. 5, sütun 6'da

Adana emniyet müdürlüğüne ülkücü bir polis şefinin atanması tepkilere yolaçtı

- **Demokratik çevreler, bu atamayı CHP'nin yeni bir ödünü olarak niteliyorlar.**
- **Yeni Emniyet Müdürü göreve başladıktan sonra, MHP'nin Hergün gazetesi, «Adana'da devlet otoritesi sağlandı» dedi ve yeni müdürü övdü.**
- **Bu atamanın faşistleri daha da cüretlendirdiği söyleniyor ve önümüzdeki günlerde Adana'da faşist saldırıların artacağı sanılıyor.**
- **Yurdakul'un katliyle ilgili olarak gözaltına alınan MHP Merkez İlçe Başkanının sorgusunun yeni Emniyet Müdürü tarafından değil, savcılıkça yapılması isteniyor.**

Adana, (Gerçek Bürosu) — Faşistlerin boy hedefi gösterdikten sonra öldürdükleri Cevat Yurdakul'un yerine atanan yeni Emniyet Müdürü Ahmet Karakurt'un MHP yanlısı ve fanatik ülkücü bir polis şefi olarak tanınması Adana'da demokratik güçlerin tepkisiyle karşılaştı.

Demokratik çevreler, atamaya imza koyan İçişleri Bakanının, kendisine yapılan baskılara teslim olduğunu söylüyorlar. Aynı çevreler, bu atamayı, faşizm karşısında siyasal iktidarın yeni bir ödünü ve acz ifadesi olarak niteliyorlar.

Nitekim, MHP'nin Hergün gazetesi, yeni atamadan sonra yeni müdürü övmekte ve «Adana'da devlet otoritesinin sağlandığını» söylemektedir.

Adana'da sosyalist partiler ve demokratik örgütler bu atamanın faşist ülkücüleri büsbütün cüretlendireceğini ve önümüzdeki günlerin yeni faşist saldırılara gebe olduğunu ifade ediyorlar. Nitekim, yeni müdürün göreve başlamasından sonra faşistlerin birçok semtte hadise çıkardıkları ve yeni cinayetler işledikleri gözden kaçmadı.

Adana'lı lumpenlerle içiçe çalışan ve büyük çoğunluğu lumpen unsurlardan oluşan ülkücü komandolar, Adana'da yeni müdürün «kendilerinden» olduğunu ve müdürün Karakurt olan soyadının bile bunu kanıtladığını söylüyorlar. Ayrıca bu atama, faşistlerin lumpenlerle olan ilişkilerine de hizmet etmiş durumda. Ülkücü faşistler emniyet müdürünün siyasal kimliğini, kendilerinin yeni lumpen ilişkileri için kullan-

Devamı s. 5, sütun 6'da

Seçim İşbirliği ve Eylem Birliği yığınsal mitinglerle somutlanıyor

- **Mardin, Siirt, Bitlis, Van illerinde ortak yığınsal eylemler düzenlendi.**

Gerçek (Haber Merkezi) — Seçimlerde sol ve sosyalist güçlerin işbirliği yayınlanan ortak deklarasyonlarla kamuoyuna duyurulmuştu. Yurdun çeşitli yerlerinde seçim işbirliği çalışmaları TSİP örgütlerinin, Devrimci-Demokratların Özgürlük Yolu taraftarlarının katılımıyla ve başarıyla sürdürülmektedir. Ortak bildiri dağıtımı kapalı salon ve kahve toplantıları şeklinde sürdürülen çalışmalar önümüzdeki günlerde, yığınsal mitinglerle sürecek. Özellikle Doğu illerinde, kolluk kuvvetlerinin ve sıkıyönetimin baskılarına rağmen halkın büyük ilgi gösterdiği işbirliği çalışmaları geriletilememiştir.

Yığınsal mitinglerin önümüzdeki günlerde Mardin, Siirt, Van ve Bitlis illerinde yapılacağı, bu konudaki hazırlıkların tamamlandığı belirtiliyor. Bilindiği gibi, daha önce Van'da ve Siirt'de işbirliği mitingleri yapılmış ,bir çok TSİP'li ve devrimci-demokrat gözaltına alınmış, mitinge katılanlar üzerinde terör estirilmişti.

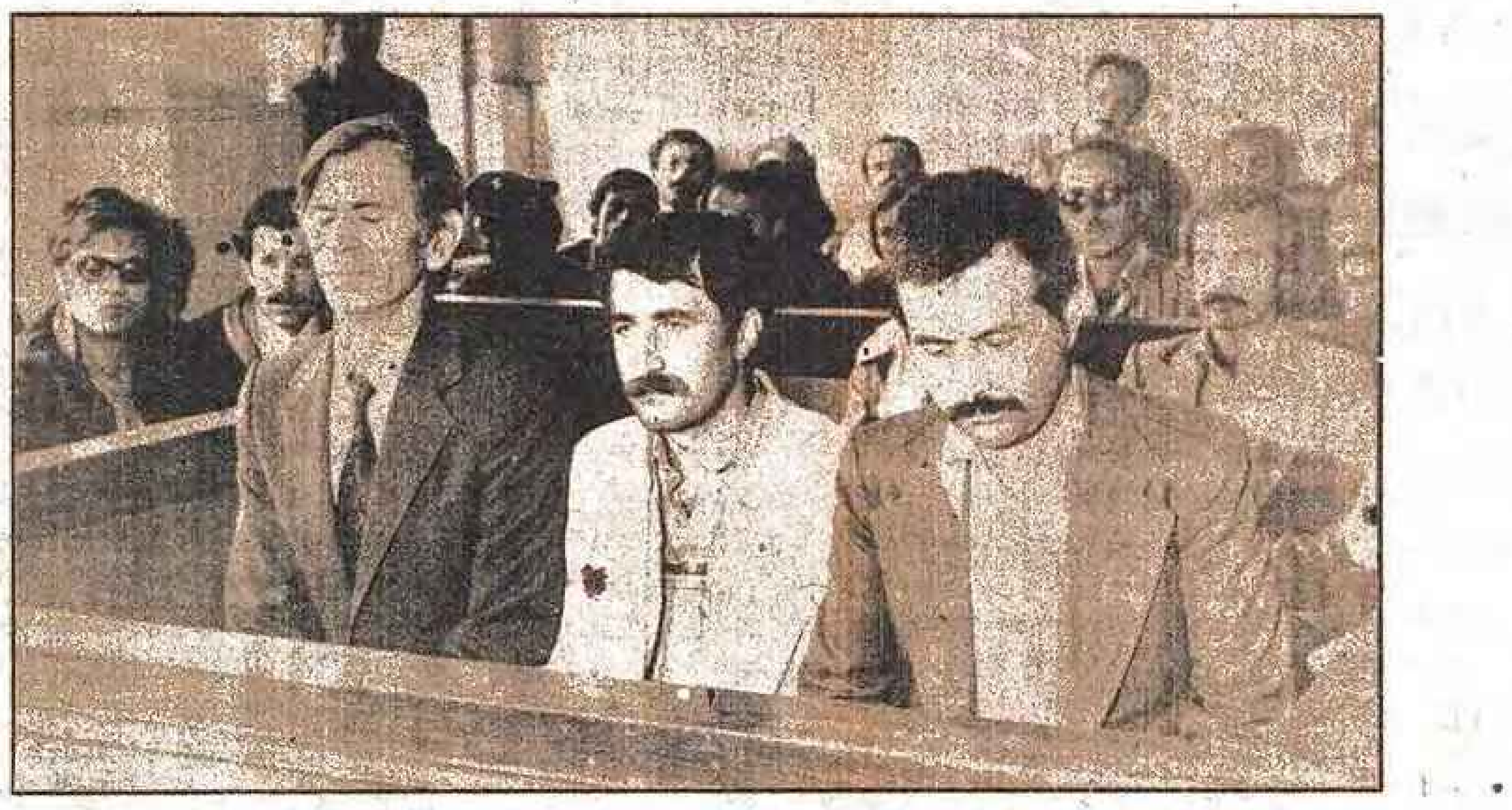

Töb-Der Genel Başkanı ve merkez yöneticileri mahkemede.

Öğretmenler derslere girmedi

- **Bütün illerde eyleme katılım çok yüksek oldu**
- **Milli Eğitim Bakanı eyleme karşı çıktı, öğretmenleri suçladı.**

Gerçek (Haber Merkezi) — TÖB-DER'in öğretmenleri «bir günlük yas» tutmaya çağırması üzerine Türkiye'nin her yanında öğretmenler derslere girmeyerek bu çağrıyı desteklediler. Sınavlara ve derslere girmeyen öğretmenler okullarda beklediler.

TÖB-DER'in Bursa'daki mitingine yapılan saldırıyı ve genel olarak öğretmenlerin taleplerine karşı ilgisiz kalınmasını protesto eden öğretmenler, Milli Eğitim Bakanlığının öğretmenler üzerindeki kıyım politikasını yeniden diriltmesini de eleştirmişlerdir.

TÖB-DER genel merkezinden alınan bilgilere göre, ey-

Devamı s. 5, sütun 4'de

Seçim yapılacak illerde elektrik kısıtlaması kaldırıldı

Konya (THA) — Cumhuriyet Senatosu üçte bir ve milletvekilleri ara seçimleri yapılacak illerde dünden itibaren elektrik kısıtlaması kaldırılmıştır.

THA muhabirinin edindiği bilgiye göre, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının emriyle Türkiye Eelektrik Kurumu Yük Tevzii Dairesi Başkanlığı, seçim yapılacak illerin yerel belediyelerine durumu iletmiştir.

Milletvekili ara seçimi yapılacak olan Konya'da da, günde dört kez uygulanan elektrik kısıtlamasına son verilmiştir.

Genel Başkan Bülent Ecevit'in Konya gezisi sırasında parlamenterler, elektrik kısıtlamalarının oy kaybına yolacacağını belirtmişler, milletvekillerinin bu uyarısına önemle eğilen Başbakan, kısıtlamanın kaldırılmasında etken olmuştur.

Bir öğretmenin değeri

Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO), 70 ülkede öğretmenlerin durumunu gösteren bir rapor yayınladı. Raporda öğretmenlerin ücret durumu inceleniyor ve buradan toplumun öğretmene biçtiği değer çıkarılıyor.

Rapora göre Kenya'da bir öğretmen, Cezayir'deki bir kontrolörün veya Mauritius'daki bir dizel operatörünün aldığı parayı alabilmektedir.

İLO raporuna göre, Cezayir'de bir öğretmen yerel yöneticiler kadar, F. Almanya'da bir doktor düzeyinde, Kenya'da ise bir şantiye mühendisi ölçüsünde ücret almaktadır.

Aynı rapor, Çekoslovakya ve Polonya'da öğretmenlerin ücretlerinin, sanayi ücretleri ortalamasından aşağı olmayacağını belirtiyor.

Rapor, birçok ülkede öğretmenlere, öğrenci ve sınıf sayısına göre değişen ek gelirler sağlandığını belir-

Devamı s. 5, sütun 4'de

Kamu Eczacıları Derneği:

Hükümet, tıp ağalarına baş eğdi

- **Kamu Eczacıları Derneği Başkanı Rıfat Güney Tam Gün Yasasının yozlaştırılmasına karşı çıktı.**

Istanbul (Gerçek) — Kamu Eczacılar Derneği Başkanı Rıfat Güney Tam Gün Yasası yönetmenliğine karşı çıkarak özetle şöyle dedi.

«Bir yılı aşkın bir zamandan beri uygulanmakta olan Tam Gün Yasasına karşı çıkanlar, bu yasayı yozlaştırmak için ellerinden gelen çabayı harcayanlar; Tam Gün Yasası ile çıkarları bozulan ve muayenehanelerinde ya da kamu kuruluşlarında çalışmak arasında bir türlü seçme yapmak istemeyenler doktorlar olmuştur.

Devamı s. 5, sütun 3'de

Gerçek Durum

Sosyal demokrasinin başarısızlığı seçimlere ilgisiz kalmak hakkını vermez

Oy verme gününe az bir sürenin kaldığı şu günlerde «seçim yarışı» iyiden iyiye «kızıştı.» Televizyon ve radyo propagandalarının başlaması kitlelerdeki siyasi duyarlılığı kuşkusuz daha da yükseltecektir. Ve özellikle oy verme gününün yaklaşması kitlelerin tercihlerinin belirginleşmesi sürecini hızlandıracaktır.

Bu seçimlerin milletvekili genel seçimi gibi, doğrudan parlamento aritmetiğini değiştirecek nitelikte olmadığı bilinmektedir. Ancak ülkenin içinde bulunduğu şartlarda seçim sonuçlarının önemli politik gelişmelere yol açacağı da kesindir. Özellikle, faşistlerin tüm gericilerin, bütün halk düşmanlarının seçimleri bir sıçrama tahtası haline getirmeyi amaçlayan politikaları, son günlerde azami belirginlik kazanmıştır. Demirel ve yandaşları yeni MC'ler peşindedirler. «Parlamenter» düzene bir türlü ısınamamış olan tekelci burjuvazi ve onun borusunu öttürenler ise «ara rejim» adı altında Güney Kore, Brezilya özlemlerini açık açık dile getirmektedirler. İstenilen, zaten sapır sapır dökülmekte olan 3. Ecevit kabinesinin seçimlerden sonra tamamiyle çözülmesidir.

Demirel böyle bir sonucu büyük bir tutkuyla beklediğini defalarca açık etmiştir. «Devletin bunalıma düşmesinden, hükümet bunalımı evladır!» sözleri onundur. Demirel, ne kadar sabıkalı olursa olsun yine de, «çaresiz» kendi kapısının çalınacağını ummaktadır. «Hele bu hükümet düşsün de!» bekleyişi ondandır.

Oysa dikta özlemcileri, «hükümet bunalımını» kendi «otoriter rejim» emelleri için bulunmaz fırsat diye görmektedirler. Bu bunalımdan bir Güney Kore faşizmi ile çıkmayı hesaplamaktadırlar. Bütün bunları bilmemesi olanaksız olan Demirel'in «ara rejim»e karşı çıkarken pek de samimi olmadığı he-

Devamı s. 5, sütun 7'de

Arafat yarın Türkiye'ye geliyor

- **Arafat'ın, Başbakan Bülent Ecevit'in resmi konuğu olarak Türkiye'ye geleceği Filistin Haber Ajansı WAFA tarafından açıklandı.**

Ankara — Filistin Haber Ajansı «Wafa», Filistin Örgütü Yürütme Konseyi Başkanı ve Filistin Devrim Kuvvetleri Genel Komutanı Yaser Arafat'ın, Türkiye'yi resmen ziyaret etmek üzere 5 Ekim cuma günü uçakla Ankara'ya geleceğini açıklamıştır.

Arafat, Filistin Kurtuluş Örgütü Siyasi Büro Başkanı Faruk Kaddumi'nin, örgütün Türkiye'de temsilcilik açmasına ilişkin protokolü imzalamak üzere Ankara'da bulunduğu sırada Başbakan Bülent Ecevit tarafından resmi bir ziyaret için Türkiye'ye davet edilmişti. Filistin Kurtuluş Örgütünün Türkiye

Devamı s. 5, sütun 7'de

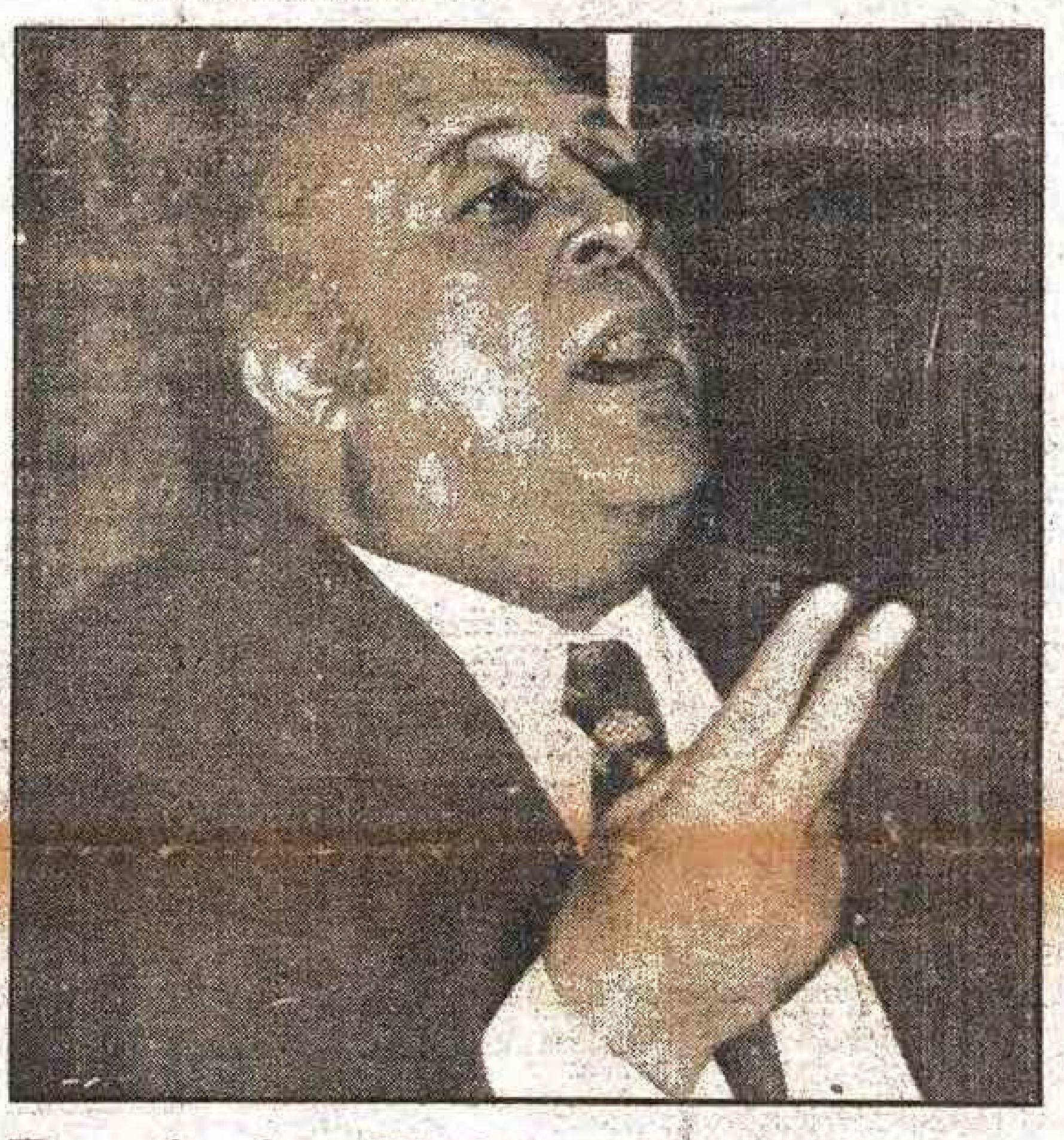

Demirel: «Hükümeti muhatap almak, Anayasaya ters düşer»

- **CHP-MSP koalisyonu üzerine sorulan soruya, Demirel «Kursunlar bakalım, bir hükümet daha, üstüne bir tane daha. Üstüste bir sürü hükümet. Ne bu truva atı gibi, Pizza kulesini de geçtiler» cevabını verdi.**
- **Demirel, Cumhurbaşkanı Korutürk'ün seçim güvenliği ile ilgili sözlerini eleştirerek, «Cumhurbaşkanı, seçim güvenliği sağlanacaktır, diyor. Seçim güvenliğini sağlamak cumhurbaşkanının görevi değildir» dedi.**

Ankara — Doğu gezisinden döndükten sonra gazetecilerin çeşitli sorularına verdiği cevaplarda, AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Başbakan ve Cumhurbaşkanı'nın son konuşmalarına değin görüşlerini açıkladı.

AP Genel Başkanı, bir gazetecinin CHP'nin MSP ile koalisyon yapacağı söylentilerinin bulunduğu ve durumda hükümetin yıkılmayacağını bildirmesi üzerine şunları söyledi: «Koalisyon yapsınlar. Kendilerini yine kurtaramazlar. Hükümetiz diyorlar. Hükümet üzerine hükümet mi kurulur? Kursunlar bakalım, bir hükümet daha, üstü-

Devamı s. 5, sütun 8'de

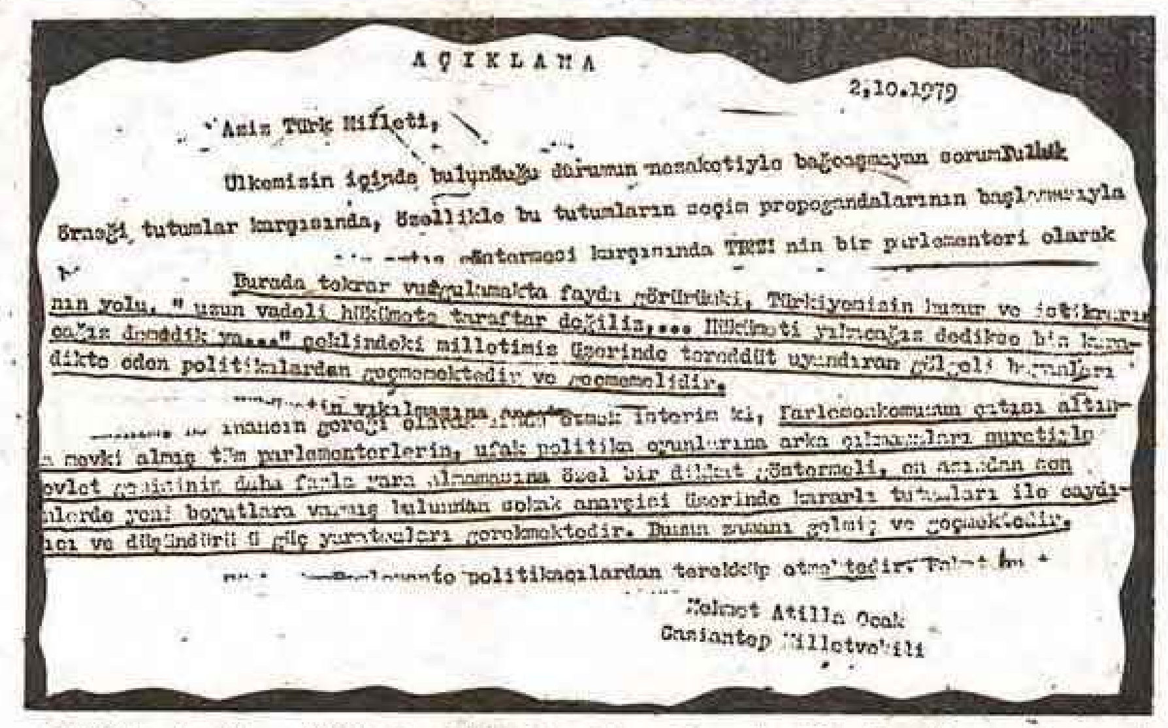

AÇIKLAMA

2.10.1979

Aziz Türk Milleti,

Mehmet Atilla Ocak
Gaziantep Milletvekili

AP Gaziantep Milletvekili Ocak'ın Demirel'i eleştiren demeci

Demirel'in «Bunalım taktiği»ne AP içinde tepki doğuyor

Ankara (Gerçek) — AP genel başkanı Süleyman Demirel'in hükümet buhranı yaratmaya yönelik çabalarını, AP içindeki bir çok milletvekilinin onaylamadığı açığa çıktı. Çok sayıda AP'li milletvekili, Demirel'in MHP ile ortak hükümet kurma hayallerini tasvip etmediklerini

Devamı s. 5, sütun 7'de

Altın fiyatları artmaya devam ediyor

- **Altın fiyatlarının baş döndürücü hızla yükselişinin ardından İstanbul'da kuyumcuların çoğu altın satışını durdurdu.**

Gerçek (Haber Merkezi) — Petrol ihracatçısı Arap ülkelerinin altına hücum etmesiyle altın fiyatı tüm dünya borsalarında görülmedik bir şekilde artmayı sürdürmektedir. Londra'da bir ons altının fiyatı 412 dolara çıkarken, Zürih'teki fiyat önceki gün 445 dolar, Newyorkta ise 447 dolar olmuştur.

Devamı s. 5, sütun 6'da

İLKÖĞRETİM ANAYASAYA GÖRE ZORUNLU AMA...

4500 köyde ilkokul yok

- **Asgari ücretli bir ailenin yıllık gelirinin yüzde 10'u bir çocuğun okul masraflarına harcanıyor**
- **Türkiye'de 4500 köy ve 2 milyon çocuk, ilk öğrenim göremiyor.**

İlkokullar açıldı. Yaklaşık olarak 4500 köyde ilkokul yok, 2 milyon çocuk okulsuz. Bu gerçeğe rağmen Türkiye'de yaşına göre okuyabilen çocukların en büyük oranı ilkokullarda bulunmaktadır. Bir ülkenin eğitim sisteminin temeli ilköğretim üzerine atıldığından, küçük yaştaki çocukların doğru bir temel üzerine oturtulması, binayı sağlam tutmak bakımından şarttır. İlerki kuşaklar büyük ölçüde bu temel üzerinde biçimlenecektir. 600 yıllık Osmanlı İmparatorluğu döneminde sağlıklı bir temele oturtulmayan ve bir plan içinde yapılmayan ilköğretim Kurtuluş Savaşından bu yana pek çok değişikliğe uğramış, Cumhuriyet döneminde sekiz ayrı plan uygulanmıştır.

Anayasa'ya göre ilköğretim parasız ve zorunludur ama okul çağındaki 2 milyonu aşkın çocuk okula gidememektedir.

Bilindiği gibi Türkiye'de her yurttaşın ilköğretim görmesi Anayasal zorunluktur. Devlet bu zorunluğu yerine getirmek için tüm yerleşim merkezlerinde ilkokul açmak ve öğrenme yaşına gelen çocukların ilköğretime girebilmesini sağlamak zorun-

Devamı s. 5, sütun 4'de

Bank-Sen: «TÖBANK işvereni açıkça yasaları ciğniyor»

İstanbul (Gerçek) — Anayasa'nın tanıdığı sendika seçme özgürlüklerini kullanarak sarı Töbank-sen sendikasından istifa edip Bank-sen'e giren Töbank emekçileri üzerindeki sendikal baskının yoğunlaşması ve Töbank işverenin İş Yasası'nın

Devamı s. 5, sütun 6'da

gedik

İsveç Hükümeti Türkiye'ye gönderdiği gazetecileri hayat sigortası yaptırıyormuş.

Bize göre rizikolu bir iş.

Sigorta şirketleri iflas etmemek için İsveç ordusunu da göndersinler. O zaman belki...

taşı

ÜLKEMİZDE İLAÇ VE ECZACILIK SORUNLARI

Ecz. Adnan GÜNÜŞEN
İstanbul Eczacı Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Ülkemizde birçok sorunlar vardır. Bu sorunlar bütün kapitalist ve dışabağımlı ülkelerde olduğu gibi gün geçtikçe giderek artmaktadır. Bu ağır koşullardan en fazla etkilenen işçi, memur gibi dar gelirli emekçilerdir.

Kapitalist ülkelerde işçiler o ülkelerin ürettikleri değerleri yaratan, fakat o değerlere verdikleri emeğin karşılığını alamayan kitlelerdir. Ülkemizde de emekçi halkımızın ürettiği nimetlerden yararlanamadığı bir gerçektir.

Bu gerçeklerin ışığı altında: Türkiyede ilaç sanayiinin gelişmesini incelediğimizde şu gerçekleri görüyoruz.

Eczacılık mesleği başlangıçta birçok bitkisel droglardan farmasötik müstahzar elde eden üretici bir meslek haline geldi. Giderek gelişimini arttırarak, ilaç hammaddesini elde edebilen (Fakülte laboratuarlarında bilimsel olarak) ve bu hammaddeleri işleyerek kullanılabilecek ilaç haline getiren bir bilim dalı haline geldi.

Bu gelişme ülkemizde emperyalist-kapitalist sistemin bir parçası olarak emperyalistlerle onların yerli işbirlikçileri tekelci burjuvazinin çıkarları doğrultusunda oldu.

İlaç sanayii tamamen dışa bağımlı bir hale getirildi. (Bugünkü ilaç darlığının gerçek nedeni emperyalizme bağımlılıktır).

Bu bağımlılık ülkemizdeki ilaç sanayiini ve ambalaj sanayii haline getirmiştir. Zaman zaman görülen ilaç darlığı da şöyle izah edilebilir. Kapitalizm kâr amacıyla üretim yapar. Burada şöyle bir durum düşünmemiz gerekir. İlaç, halk sağlığı için vazgeçilmez bir unsurdur. Bir yanda, ilâç dahil tüm değeri üreten emekçi kitleler, bir yanda üretilen ilaçtan kâr etmeyi amaçlayan sermaye.

Yani kapitalist sistemde insan için hayati önem taşıyan ilâç, bir ticaret aracı olarak kullanılıyor.

Herhangi bir malın iki değeri vardır.

1. Değişim değeri
2. Kullanım değeri

Değişim değeri o malı üretmek için gereken toplumsal emek miktarı ile belirlenmiş. Kullanım değeri ise kişinin o mala ihtiyacına göre belirlenir.

İlaçların gerçek maliyeti ile kullanım değerleri arasındaki fark çok büyüktür. Şöyle düşünelim:

Bir kalp hastasının yaşayabilmesi için trinitrine ihtiyacı var. Trinitrinin gerçek maliyetinin o hasta için önemi yoktur. Çünkü hasta yaşayabilmek için trinitrine muhtaçtır. O hasta için trinitrinin kullanım değeri çok yüksektir. Bu durumda trinitrini üreten firmanın yüksek kârlar elde etmesi, bu çarpık kapitalist düşünce içinde doğaldır. Bu ilacı başka firmanın üretmesini engelleyerek büyük vurgunlar vuracaklardır. Diğer ilaçlarda da aynı şeyi diğer firmalar yapacak ve kendi aralarında anlaşarak tekelleşecekler ve fiyatları istedikleri gibi ayarlıyacaklar. Burada kapitalistlerin gerçekten iğrenç yüzlerini görüyoruz. Daha fazla kazanabilmek için insanların hayatlarıyla oynamaktalar.

Emperylistler ile yerli tekelci sermaye anlaşarak ilaç fiyatlarını çok yüksek tutmakta, tedaviye muhtaç kişilerin sırtından milyonlar kazanmaktadırlar. Emperyalistlerle yerli tekelci sermayenin bütünleşmesini bir başka biçimde ülkemizde görmekteyiz. Lisans-patent anlaşmaları ile bir başka biçimde dışa bağımlı hale gelmekteyiz. Kendi emeğimizle yabancı emperyalistlere ve yerli işbirlikçilerine milyonlar kazandırmaktayız.

İlaç alanındaki sömürü giderek artmakta, buna karşılık, yaşayabilmek için ilaç kullanmak zorunda olan emekçi halkımızın yaşam koşulları gittikçe güçleşmektedir. Bu sömürü, ilacı halka iletmekte bir aracı haline getirilen eczane eczacısının da sırtından olmaktadır.

Plansız eğitim sonucu ve gerçek bir ilâç üretim sanayiinin kurulmamış olması eczacılık mesleği daha çok ticari amaçlı bir meslek haline getirilmiştir. Önceleri eczane eczacılığına iyi kârlar veren tekelci burjuva bugün bir dar boğaz içine düşmüştür. Düştüğü bu dar boğazın bütün sıkıntılarını ufak sermaye ve emeği ile kendine hizmet eden eczane eczacısının üzerine yıkmaya kalkmıştır. Bugün bir çok eczane kapanıyor veya borçlarını ödeyemediğinden bir başka eczacıya devrediliyor.

Bugün S.S.Y.B.'nin denetimi altında görünen ilaç fiyatları aslında emperyalist ilaç tekellerinin denetimi altındadır. Çünkü ilaç ne kadar pahalı olursa, çıkar çevreleri daha fazla kâr edecektir.

İlaç maliyetini oluşturan faktörler şunlardır:

Hammadde, işçilik giderleri, ambalaj masrafları. Maliyetin üzerine imalatçı kârı, depocu ve eczacı kârı eklenmektedir. İlâç fiyatını etkileyen en önemli unsur hammadde fiyatları olmaktadır. Hammadde ne kadar pahalı olursa ilaç fiyatı kat kat artmaktadır.

Yaptığımız araştırmada, bir ilacın satış fiyatının yüzde 50-53'ünü ambalaj malzemesi, reklam, tanıtma, satış ve ulaşım giderleri ile kâr unsuru, yüzde 32,04'ünü ise ithal mallarının oluşturduğunu gördük.

Ambalaj, reklam, ulaşım ve kâr unsurunun yüzde 50-53'ünü, ithal mallarının ise yüzde 32,04'ünü oluşturduğu sanayiye gerçek anlamda bir sanayi demek olanaksızdır. Böyle bir şeye sanayi değil, montajcılık denebilir.

Ülkemizde eczacılık ve ilâç sorununun bir de şöyle bir yanı vardır:

Aynı formülde bir çok patentli ilaç vardır. Bu durum ilâç piyasasında mahzurlu olan reklâmcılığı doğurmaktadır. Gereksiz yere maliyet giderleri artmakta ve eczane sahipleri gerçekte aynı olan ilâcı hastaya verme güçlüğü çekmektedirler. Hekimlerimizde bu reklâm mekanizmasında kullanılan bir araç olma durumuna düşmektedirler. Reklâmcılığın etkisiyle reçeteye Ampicilin yazılmamakta, herhangi bir firmanın koyduğu isim yazılmaktadır. Ampicillin ambalâjlayan 6 firma olduğunu düşünürsek eczacı eczanede 10 adet ampicillin bulunduracağına, 60 adet ampicillin bulundurmak zorunda kalmaktadır.

Ülkemizdeki ilaç sömürüsüne karşı önerilerimiz:

Tüm ilâç sanayii devletleştirilmelidir.

1 — İlâç hammadde ithali devlet tarafından yapılmalıdır.

2 — Devlet ilâç hammaddesi üretimi için önçalışmalara başlamalıdır. Kendi öz kaynaklarımızı ve gücümüzü değerlendirerek gerçek bir ilâç sanayiini kurmalıyız.

3 — İlâç propaganda sistemi kesinlikle kaldırılmalıdır.

İlâç tüketimini azaltmak için sağlık politikamız şu şekilde değiştirilmelidir. Tedavi edici hekimlikten koruyucu hekimliğe geçiş sağlanmalıdır. Şöyle ki; insan sağlığını hasta olduktan sonra tedavi edeceğimize onun hasta olmasını önlemek daha akılcı olur.

4 — Ülkemiz koşulları içinde temel ilâç listesinin saptanması ve gereksiz ilâç ruhsatlarının iptali çalışmalarına başlanması.

5 — Eczanelere ilâçlar büyük ambalajlar şeklinde verilmeli,

Hekimin yazdığı doz, eczacı tarafından eczane ambalajı şeklinde verilerek, ambalaj masrafları azaltılmalı.

Bunların ötesinde, bir de kesin ve gerçek çözüm var. Bu da: Türkiye'de bütün demokratik güçlerin gerçek ilkesi, hakim sınıfların iktidarlarını saf dışı bırakmak, hakkımızın gerçek demokratik iktidarı için emekçi kitlelerin iktidar kavgasında yer almak...

HEYECAN VE KORKU

Duran KARAMEHMETOĞLU

Tercüman gazetesinin köşe yazarı Rauf Tamer ucu denizaşırı yerlerde yontulmuş kalemiyle korku ve heyecanını açığa vurmaya devam ediyor. Bu yazar, sol ve sosyalist güçler arasında, küfrettiği kadar anılır. Soysuzluğun «yazar»lık da yapabileceği, ilkel burjuva kültürün yaygın olduğu şartlarda zaman zaman görülmüştür.

İşte bu mahut yazar, 1 Ekim tarihli yazısında TSİP İstanbul senatör adaylarından Gültekin Gazioğlu'na küfretmeyi denemiş. Düşmanlığı genel olarak sosyalistlere olduğun için de, yine İstanbul senatör adaylarından TİP genel başkanı Behice Boran'a ve Beria Onger'e dil uzatmış.

Demeye getiriyor ki:

«Söyleyecek çok sözümüz var ama 14 Ekim'den sonra söyliyeceğiz. Öğretmenler adına konuştuğunu söyliyen Gazioğlu'nun boyunun ölçüsünü göreceğiz. Beria Onger'e ve Behice Boran'a da, «kes sesini, cürmün kadar konuş» diyebileceğiz.»

Türkiye'de burjuvazinin hangi ilkelliği yaşadığını Tercüman Gazetesi yazarları bir barometre gibi yansıtırlar. Bu gazete, burjuvazinin tamamının sözcüsü değildir. Daha çok sermayenin faşist özlemler içinde olan kesimlerine hizmet eder. Böyle olduğu içindir ki ,hem yazarlarını prototip faşistlerden seçmektedir ,hem de karanlık ilişkilerini ileri düzeyde sürdürebilmektedir.

Rauf Tamer de bu tip yazarlarındandır. İşçi sınıfının zaman zaman burjuvazinin en soysuz kesimleriyle de polemiğe girme alışkanlığı olduğu için cevap vermek gerekir.

Bu yazar, demokratik öğretmen eyleminin burjuva kozası içine hapsedilemiyeceğini bildiği için TÖB-DER düşmanıdır. Faşizmin öğretmen hareketi içinde yer bulamaması yüzünden öğretmenlerin can düşmanıdır. Üye sayısı beşyüzü aşmayan gerici öğretmen örgütlerinin ezikliği içinde öğretmenlere düşmandır. Ayrıca, bir insan olarak, bazı yeteneklerden yoksun olduğu için tüm insanlara düşmandır ve bu yüzden öğretmenlere de düşmandır.

Bu yazar bütün bunların yanında sermayenin düşman olduğu her şeye düşman olduğu için, sosyalistlere düşmandır. Gazioğlu, Boran ve Onger birer sosyalist oldukları için elbette bu yazarın küfürlerine maruz kalacaklardır. Ama bu ilkel burjuva kafasının gelişmiş biçimlerine söylenecek bazı sözler olduğu için gelişmemiş bu özel biçime de bir kaç söz söylemek gerekir.

Gültekin Gazioğlu, 180 bin üyeli bir öğretmen örgütünün genel başkanıdır. Bu örgüt TÖB-DER'dir ve öğretmenlerin biricik meslek örgütüdür. Yazarın ağababalarının en amansız saldırılarına rağmen, öğretmenler bu örgütü oya gibi işlemişlerdir. 70'i aşkın şehitleri vardır ve bu kanların dekontu canilerin adreslerine postalanacaktır. Söylenmemiş sözü olanlar, olsa olsa eğitim emekçileri olabilir.

Buna güveniyor olmamızın nedeni, yazarın kafasını taktığı sandık sonuçları değildir. Gücünü sandıkta görenlerin sınıf mücadelesi meydanlarında pabuçlarını bırakıp kaçtıkları çok görülmüştür. Sosyalistler, güçlerini, aldıkları oyların niceliğinden çıkarmadıkları için İstanbul'da seçime giren sosyalistler de böyle bir endişenin içinde değildirler.

Ama yazar belli ki bir endişenin içindedir. Bir korkuyu büyütmektedir ve buna heyecanı eşlik etmektedir. Bu da, çok güvendiği sandıkların demokratik bir yönelimi açığa çıkarmasıdır.

Emekçi sınıfların her zaman tarihsel bir değer biçtikleri burjuva kültürün olgun şekilleri, bu yazar türünden ayrık otlarından temizlenerek müzeye konur. İşte bunun için sözünü ettiğimiz bu yazar, kendine müzede bile yer bulabilmek için çok ama pek çok olgunlaşmalıdır. Irkçı olduğu için, kafatasının çürümeden toprak altında varlığını sürdüreceğine inanır ve bundan teselli bulabilir ama bu da bizden çok antropologları ilgilendirir.

Çağatay Anadol **Bakış**

Öğretmenler ve Sosyal Demokrasi

Eğitim emekçileri dün derslere girmedi. 180 bin TÖB-DER'li öğretmen faşist baskılara ve hükümetin çalışanlara sırt çeviren politikalarına karşı protestosunu dile getirdi. Bu, sosyal demokrasiye ve egemen gerici baskılara karşı emek ordusunun eğitimci kolunun haklı ve demokratik eylemi idi.

Eylemin haklılığı, onun sınıfsal dayanağından ve amaçlarından doğmaktadır. Sosyal demokrasiyi hedef olarak seçmesi ise, doğrudan CHP'in ekonomik ve siyasal tercihlerinden kaynaklanmıştır.

Türkiye'de öğretmen ağır ekonomik koşullar altında yaşamaktadır. Avrupa'da sendika kurmasına izin verilmeyen öğretmenler, Türkiye'de çalışan öğretmenlerdir.

Bu duruma, siyasal baskılar ve faşist saldırılar eşlik etmiştir. Bir takım vaadlere rağmen, özellikle öğretmenlere dönük hiç bir yararlı girişim olmamış, tam tersine, 12 Mart döneminde olduğu gibi, bazı demokratik hakları da geri alınmıştır.

Eğitim emekçilerinin demokratik eylemi, sadece bugünün baskılarından değil, süregelen bir egemen burjuva tutumdan kaynaklanır. Eğitim emekçileri, bu geleneğini, işçi sınıfı ve tüm emekçilerin mücadele geleneğine bağlı olarak sürdürmüş ve geliştirmiştir.

Burjuvazi öğretmenlerin, özellikle bu mücadele geleneğine düşmandır. TÖS'e ve TÖB-DER'e karşı giriştiği hunharca saldırıların temelinde özellikle bu düşmanlık yatmaktadır.

Burjuvazinin eğitim emekçilerine karşı bu derin düşmanlığı sürekli diri tutmak istemesinin bir başka nedeni de, öğretmenin toplumsal işlevidir. Çünkü öğretmenler, hiç bir zaman burjuva eğitim kalıplarının gözü kör uygulayıcıları olmamıştır. Tersine onlar, kendi emekçi karakterlerine uygun doğrultuda eğitim faaliyetlerini biçimlendirmişler, burjuva kültürün karşısında oluşan ve güçlenen emekçi sınıf kültürünün başlıca mimarları arasına girmişlerdir.

Burjuvazinin bu tarihi korkusunu ve öğretmen düşmanlığını, burjuvaziye hizmet etmeyi politik tutum haline getirmiş olan CHP'nin de yaşaması kaçınılmaz olmuştur. Alttan alta başlattığı öğretmen kıyımı, TÖB-DER'i kapatma eğilimlerini içinden atamaması ve son olarak, geçtiğimiz hafta sonunda açığa vurduğu eylem yasakçılığı ile sosyal demokrasi de bilinen kervana katılmış ve öğretmen kitlesinin tepkisini çekmiştir.

İşte, dün, çocuklarımıza doğru bilgi akışında bir kesinti olduysa, bu haklı tepkiyi dile getirmek için oldu. Ve eğer çocuklar, öğretmenlerini aradılarsa dün, bu onların daha aydınlık geleceği için oldu.

Burjuvazinin hiç bir silahı öğretmenlerin mücadelesini durduramadı, güçlenmesini önliyemedi. Reformizm silahı da geri tepti.

Dün kanıtlanan buydu

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Demokratik Alman inşaat işçileri

Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde çalışma ve yaşama koşulları

Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde işçilerin aylık ortalama kazancı 1000 Mark. Ayrıca işçiler Sosyal Fon'dan da yardım alıyorlar. Dört kişilik bir ailenin Sosyal Fon'dan aldığı miktar 645 Mark.

Karı koca çalışan iki çocuklu bir işçi ailesinin eline ayda 2645 Mark geçiyor.

Bir aile, sendika tarafından sağlanan bir apartman dairesinde oturuyor. Ve ayda 100 Mark kira ödüyor. (Isıtma, aydınlatma, su, havagazı 100 Mark'a dahil).

Çocukların kreş ya da okul masrafları yok. Ayrıca ilaç, doktor, hastane, vb. masrafları yok. Sosyal hizmetlerin tümü parasız.

Bir ailenin yılda bir ay dinlenme izni var. İzinlerini diledikleri yerde sendika tarafından sağlanan kampinglerde ya da motellerde geçirebiliyorlar.

Yani, ev kirası çıktıktan sonra geriye kalan 2545 Mark, ailenin yeme, içme, giyim ve gezme masrafları oluyor.

DSF'ye bağlı sendikalar Denizmen'in gözaltına alınmasını protesto ediyor

Bank-Sen Genel Başkanı Metin DENİZMEN'in gözaltına alınması DSF'ye bağlı Uluslararası sendikal örgütler tarafından protesto edildi.

Bank-Sen Genel Başkanı Metin DENİZMEN'in Töbank emekçilerinin haklarını savunan telgrafı nedeniyle gözaltına alınması üzerine yurt dışından ve yurt içinden, gözaltına alınma olayını protesto ve Bank-Sen'le dayanışma mesajları gelmeye devam ediyor.

Son olarak Dünya Sendikalar Federasyonuna bağlı 15 Milyon üyeli Uluslararası Ticaret Sendikaları Birliği ve yine DSF'ye bağlı 32 Milyon üyeli Uluslararası Kamu Sendikaları Birliği Türk Hükümetine çektikleri telgraflarla Metin DENİZMEN'in serbest bırakılmasını istediler. Her iki uluslararası sendikal örgüt Bank-Sen'e gönderdikleri telgrafta olayı, sendikal hak ve özgürlüklere bir saldırı olarak nitelediklerini ve Uluslararası Çalışma Örgütüne durumu ilettiklerini açıkladılar.

Metin DENİZMEN'in gözaltına alınması daha önce yurt içinde siyasi partilerden TBP, TSİP ve TİP, Bağımsız Senatör Adayı Bakiye Beria Onger, DİSK ve DİSK'e bağlı sendikalar, Türk-İş Üyesi Sendikalar, Ankara'da İstanbul'da ve İzmir'de demokratik kitle örgütleri tarafından kınanmıştı.

Genel-İş: «Ara rejim, faşist terörün yoğunlaşmasını sağlar»

Ankara (a.a.) — DİSK'e bağlı Genel-iş sendikası Genel Sekreteri Ertan Andaş, «Ara rejim de, ara hükümet de faşist terörün ve baskının yoğunlaşmasını, artmasını sağlar» dedi.

Ertan Andaş, son günlerde tartışma konusu olan «ara rejim» konusunda bugün yaptığı açıklamada, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık Şide'nin «Ara rejime de karşıyız, ama ara hükümetten yanayız» biçimindeki sözlerini eleştirerek, bu kuruluşun yöneticilerinin «ara hükümet»lerinin halka karşı uyguladığı baskı ve terörü unutmuş gözüktüklerini söyledi.

Geniş tabanlı hükümet önerisinin, ara rejime geçiş için en geçerli araç olduğuna da dikkati çeken Ertan Andaş, açıklamasında özetle şunları söyledi: «Kendisini, işçi sınıfının en büyük örgütü olarak gören Türk-iş yöneticileri, son günlerde sözde ara rejime karşı olduklarını, ancak, bir tarafsızın başkanlığında kurulacak olan bir ara hükümete karşı olmadıklarını söylemektedirler. Sermaye ile içli-dışlı olan bu kuruluşun yöneticileri, ara rejimin ve ara hükümetin halkımıza karşı uyguladığı baskı ve terörü unutmuş görünmektedirler. Ara rejimler, ara hükümetler sürekli olarak işçi sınıfının demokratik hak ve özgürlüklerini kısıtlamıştır. Ülkemiz, yaşadığı ara hükümetleri döneminde ağır ekonomik bunalımlara sürüklenmiş, tüm grevler ertelenmiş ve lokavtlar mısır gibi patlamıştır. Ülkemizin, bugün içine düştüğü ekonomik bunalımın yaratıcıları da Türk-iş'in savunduğu ara hükümetleridir.»

Okurlardan

Burjuvazinin spor aldatmacası

İspanyalı faşist dikdatör FRANKO'ya soruyorlar,

— «Bu kadar kan döktüğün zulüm yaptığın halde uzun süre iktidarda nasıl durdun» diye.

— «Şaşılacak birşey yok, futbol sayesinde» diyor.

Kapitalizm öylesine çürümüş ve kokuşmuş ki emeğin yarattığı her şeyi sömürüye alet ediyor, emeği daha fazla sömürmek için ekonomik, politik, ideolojik yöntemler geliştiriyor.

Kapitalist ülkelerde sömürüye alet edilen yöntemlerden biri de spordur.

Günümüz dünyasında nasılki bütün değerler iki amaç için yapılıp geliştiriliyorsa, sporda öyle.

Başta SSCB olmak üzere tüm sosyalist ülkelerde spor, 1 yaşından itibaren tüm insanları zihinsel ve bedensel olarak geliştirilmesi, sporun dolaylı yoldan üretime hizmet etmesi amacıyla yapılır. İnsanların spor yapabilmelerinin maddî, temelleri kurulur ve geliştirilir. Bu tip spora bizler kitle sporu diyoruz ki korunup geliştirilmesi gereken de budur.

Kapitalist ülkelerde ise spor, hakim sınıfın politikası haline gelmiş, ve bir sömürü aracı olmuştur. Ülke nüfusunun büyük bölümünü politikadan uzaklaştırmak, toplumdaki emek-sermaye çelişkisini gözardı edip, çalışanları sınıf mücadelesinden soyutlamak görevini üslenmiştir.

Ülkemiz işçi sınıfı ve tüm çalışanlar tarafından mücadelesi verilen, 141, 142 gibi mad. kaldırılması, genel grevin, 1 mayısın yasallaşması, lokavtın yasaklanması, milliyetçi, şoven, ırkçı baskılara, karşı çıkılması, ezilen ulusun demokratik haklarının savunulması gibi bir dizi siyasi ve ekonomik talepleri olan binlerce insan dolduruluyor stadyumlara, dökülüyor 22 kişi top sahasına başlıyorlar oynamaya, güya insanlar «spor» yapıyor.

Bundan sonraki gelişmeleri topu oynayan da, seyreden de beraber paylaşıyor.

Asgari ücretle fabrikada çalışıp parasızlık çeken, patrona ustabaşına kızan işçiler, akşam eve geldiğinde sıcak yemek bulamayıp hanıma bağıranlar, ay başında kira veremediği için ev sahibine görünemeyenler, bakkal kasap manav borcunu veremeyenler, liselerde üniversitelerde yetersiz ve gerici eğitimden kurtulamayan gençler, haftada bir günlük tatilinde ailesini şöyle bir gezdiremeyenler başlıyorlar hep bir ağızdan bağırmaya,

— Goooool
— Penaltııı
— Ya ya ya şa şa şa
— hakeeeeem
— .... kaleci
— vs, vs, vs, vs.

Böylece bütün bir haftanın kinini, buhranını, öfkesini oyunculara, hakeme, cebindeki son kuruşunu da yine burjuvaziye veriyor ve boşaldığını zannediyorlar.

Hikaye burada bitse iyi. Ondan sonra işte, dairede, okulda şu nasıl gol attı, kaleci nasıl yakaladı, hakem haksızlık etti vs. bütün bir haftada bunlar tartışılıyor .

İşte burjuvazinin futbol sayesinde politikadan (şimdilik) uzaklaştırabildiği insanların bir haftalık yaşamı.

Ama işler burjuvazinin istediği gibi yürümüyor genede. Fabrikada, tarlada verilen iş, ekmek, hürriyet mücadelesinin sesleri spor sahalarına da sıçrıyor.

Sporu bilimsel olarak kavrayan, spora işçi sınıfının «her şey çalışanların refahına hizmet etmelidir» ilkesinden bakanlar çoğalıyor. «Halk için eğitim, kitle için spor» diyenler örgütleniyor.

Sosyalist ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de HALKIN DEMOKRATİK İKTİDARINDA işçi ve emekçilerin kurtuluşuyla beraber sporda sömürü aracı olmaktan kurtulacak ve bedensel ve zihinsel olarak sağlıklı nesiller yetiştirecektir.

Veli Özçelik
Özgür Amatör Atletizm İhtisas Spor Kulübü Yönetim Kurulu Üyesi
MERSİN

EKONOMİ

KEYK'in Güçlü, Dinamik Gelişimi

Sosyalist sistem günümüzün en dinamik ekonomik gücüdür. Bunun en somut ifadesi KEYK (Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi) ülkelerinin kaydettiği istikrarlı ekonomik büyümedir.

30 yıl önce 6 ülke tarafından kurulan KEYK bugün Avrupa, Asya ve Latin Amerika'daki on sosyalist ülkeyi birleştiriyor. Başlangıcından bu yana KEYK, sosyalist enternasyonalizm, tam eşitlik, hükümranlığa saygı, karşılıklı yarar ve işbirliği üzerine kurulu yeni uluslararası ekonomik ilişkileri gerçekleştiriyor.

KEYK'in güçlü, dinamik gelişimini sayılarla görmek mümkün. 1978'de KEYK ülkelerinin milli geliri 1948'dekine kıyasla 10 kat ve yine aynı yıllarda sanayi üretim oranı 17 kat artmıştır. Bu durum kapitalist ülkelerle karşılaştırıldığında, milli gelirde üç, sanayi üretim değerinde dört katlık bir fazla ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak KEYK ülkeleri bugün dünya çapında milli gelirin dörtte birini, endüstriyel outputun üçte birini ve tarım üretiminin beşte birini gerçekleştirmektedir.

KEYK'le ilgili olarak emperyalist propaganda kaynakları sık sık bu ilişkilerin Sovyetler Birliği tarafından ve onun isteği doğrultusunda yönlendirdiğini belirtmektedirler .Oysa gelişmeler bunun tam aksini kanıtlamaktadır. Sovyetler Birliği KEYK ülkelerinin sanayi ve tarım outputlarını yaklaşık % 70lik bölümünü yaratmaktadır. Yıllardır, kardeş sosyalist ülkeler, ekonomik gelişmelerinde Sovyetler Birliği'nin geniş sanayi, hammadde, bilimsel - teknolojik potansiyelinden yararlanmaktadırlar. Sovyetler Birliği ekonomik ve kültürel gelişmedeki, planlama ve yönetimdeki deneylerini onlarla paylaşmaktadır. KEYK üyesi diğer ülkelerde 2200'den fazla tamamlanmış ya da tamamlanmakta olan proje Sovyet yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Sovyetler Birliği, üye kardeş ülkelere hammadde ve enerji kaynağı sağlamada da büyük yardım göstermektedir. Örneğin 1977'de KEYK üyesi diğer ülkelerin elektrik enerjisinin % 68'ini, demir, manganez, krom cevheri ve pamuğun % 75'ini, petrol ve pterol ürünlerinin % 80'ini, doğal gazın % 99'unu Sovyetler Birliği'nden karşılamışlardır. Bunun da ötesinde bu ürünleri, Sovyetler, dünya piyasasındaki fiyatların daha da altında fiyatla vermektedirler. Örneğin 1977'de Sovyetler Birliği petrolü KEYK ülkelerine dünya fiyatlarının % 25 - 30 eksiğine vermiştir. Bu düşük fiyat 1976 - 80 yılları arasında KEYK ülkelerinin 5.000 milyon rublelik bir tasarrufunu sağlayacaktır.

KEYK ülkelerinin hızlı ekonomik gelişmelerinin bir diğer ölçütü yatırımların hızlı büyümesidir. 1977'de bu ekonomilerdeki toplam yatırım hacmi 1950 ye kıyasla on kat artmıştır. Bu oran Bulgaristan'da 18 kat, Romanya'da 26 kat, Moğolistan'da 73 kat olarak kaydedildimiştir.

DÜNYA TOPLAMINDA KEYK'İN PAYI

Alan	% 18.7
Nüfus	% 10.4
Milli Gelir	1/4
Sanayi Üretimi	1/3
Tarım Ürünleri	1/5

1950 - 1977 yılları arasında KEYK'in bütününde kişi başına milli gelir % 430 yükselmiştir. 1950 - 78 yılları arasında kişi başına milli gelir artış oranı tek tek üye ülkelerde ele alınırsa şu gelişmeler görülmektedir: Bulgaristan'da % 750, Çekoslovakya'da %290, Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde % 550, Macaristan'da % 310, Moğolistan'da % 170, Polonya'da % 410, Romanya'da % 900, Sovyetler Birliği'nde % 460.

KEYK'in önde gelen bir özelliği değişik ekonomik düzey ve potansiyele sahip ülkeleri biraraya getirmesidir. Karşılıklı işbirliği ve kardeşlik ilişkileri temelinde gelişen ekonomik ilişkiler sonucu KEYK üyeleri arasındaki ekonomik düzeyler arasındaki fark kapanmaktadır. 1950 - 77 döneminde kişi başına milli gelir en yüksek ve en düşük değerler arasındaki fark % 69'dan % 23'e ve kişi başına sanayi üretimi %80'den % 41'e düşmüştür.

Bütün bunlar sosyalizmin KEYK de bir kez daha somutlanan gücünün açık kanıtlarıdır.

İKV Başkanı: «Ekonomi ağır hastadır»

- **Prof. Orhan Dikmen, «bir istikrar programı» hazırlanmasını istedi.**

İstanbul — İktisadi Araştırma Vakfı Başkanı Prof. Orhan Dikmen, basına yaptığı yazılı açıklamada, «Türkiye ekonomisi, ağır hastadır» dedi.

Orhan Dikmen, ekonominin iç göstergelerinin tamamen bozulduğunu, diğer taraftan da dünya konjoktürünün yanı sıra özellikle yönetimin aldığı isabetsiz kararlar dolayısıyla enflasyonun gittikçe hızlandığını söyledi.

Ekonominin dış dengelerinin de bozulduğunu ifade eden Prof. Orhan Dikmen, «Türkiye ekonomisi iki yılı aşkın bir süredir hastayım demektedir. Bu gerçeği kabul etmek ve iktisat kurallarına uygun tedbirler almak suretiyle ekonominin tedavisine girişmek lazımdır,» dedi.

İktisadi Araştırma Vakfı Başkanı Dikmen'in açıklamasında daha sonra şöyle denildi: «Bunların yanında, Türkiye'nin jeopolotik durumu ve stratejik konumu dolayısıyla, ekonomisinin tamamen çökmesini mahzurlu bulan bazı ülkelerin politik girişimleri ile askeri veya belirli amaçlı kredi sağlamak imkânı ortaya çıkmıştır. Ancak, bir çoğu bağlı nitelikte olan, yani belli konularda ve belli ülkelerden veresiye alım imkânı sağlayan bu borçların Türkiye'nin bugünkü acil dış ödeme gereklerine cevap verebilecek nitelikte olmadığı açıktır.

«Uyumlu ve istikrarlı tedbirler alınmadığı sürece boş laflarla Türkiye ekonomisinin düzeltilmesi mümkün değildir. Türkiye ekonomisinin düzenlenmesi için bir istikrar programı hazırlanmalıdır.»

Sanayi Bakanları toplantısı yarın sona eriyor

İstanbul (a.a.) — İstanbul'da sürdürülen «Gelişmekte Olan Ülkeler Sanayi Bakanları Yuvarlak Masa Toplantısı»nda konuşan Bulgaristan Dış Ticaret Bakan Yardımcısı S. Georgiev, «Bulgaristan, gelişmekte olan ülkeler arasındaki işbirliğinin ilerici ve demokrat biçimlerini, sözkonusu ülkelerin kendi kaynaklarını tam seferber ettiği, belirli sosyo-ekonomik yeniden örgütlenmeleri ve yabancı sermayenin denetimini sağladığı, ülkelerin doğal kaynaklarını egemenlik ilkesine uygun biçimde kullandığı ölçüde destekliyor.» demiştir. Sunulan bildirilere ilişkin görüşlerini açıklayan Georgiev, gelişmekte olan ülkeler arasındaki ekonomik ve sınai işbirliğinin, özellikle ekonomik sömürgecilikten bir kurtuluş yolu olarak, toplu özgüvenin vazgeçilmez bir unsuru olduğunu belirtmiştir.

24'ü bakan ya da bakan yardımcısı olmak üzere 27 ülkeden temsilcilerin katıldığı toplantıda Türkiye adına da «Küçük Sanayilerin Kurulması» ve «Gelişmekte Olan Ülkelerin Sanayi Mamulleri Dışsatımının Artırılması» konularında bildiriler sunulmuş ve tartışmaya açılmıştır. Toplantı 5 Ekim Cuma günü sona erecektir.

Odalar Birliği: «Bankalar Yasasında yapılan değişiklik devletçiliğe güçlülük kazandırır»

Ankara (a.a.) — Türkiye Odalar Birliği, Bankalar Yasası'nda yapılan değişikliklerin, özel sektör bankalarına sınırlamalar, kamu kesimi bankalarına ise bağışıklıklar getirdiğini ileri sürerek, bu durumun «devletçiliğe güçlülük kazandırma heveslerinden başka bir anlam taşımadığını» iddia etmiştir.

Bankalar Yasasında yapılan değişiklikleri eleştiren Odalar Birliği raporunda, genel ilkelerin çiğnendiği ileri sürülerek, bir yandan hisse senetleri ada yazılı hale getirilirken öte yandan hissedarlar sayısının çoğaltılmasının çelişkili bir durum olduğu savunulmuştur. Raporda, «Öyle anlaşılıyor ki, bu faaliyet alanında dengeyi özel sektör aleyhine ve kamu sektörü lehine değiştirme tutkusu rol oynamıştır» denilerek, kanun gücündeki kararname ile bankaların tasfiye işlemleri hakkında bilgi sahibi olmalarının engellendiği, cezai hükümlerin değiştirilmesinin ise Anayasa açısından tartışılacak bir konu olduğu anayasayı ihlal iddiasını ortaya çıkarabileceği belirtilmiştir.

Karadeniz Ereğlisi sosyalizasyon bölgesi içine alındı

Ereğli (a.a.) — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca Karadeniz Ereğlisi de, sosyalizasyon bölgesi içine alındı. Ereğli hükümet tabibi Dr. Kaynak konuyla ilgili açıklamada, «boş kadrolara yapılacak atamalarla sağlık hizmetlerimizi daha etkili hale getireceğiz» dedi.

Dr. Kaynak açıklamasında, Ereğli ve yöresindeki 139 köyde 49 köy ebesi, 12 sağlık memuru, Ereğli merkezinde a tipi iki sağlık ocağı, 8 adet köy tipi sağlık ocağı bulunduğunu bildirerek, «elimizdeki kadro ile etkin hizmet görme olanağı yok. Ancak 1980 yılı içinde kadro eksikliğimizin giderileceğini sanıyorum. Kadro tamamlandıktan sonra kırsal bölgelerimize daha etkili sağlık hizmeti götürülecektir» dedi.

ABD Karayiplerde gerginlik yaratmaya çalışıyor

- **Carter Küba'daki Sovyet askerleri konusunda ağız değiştirdi.**
- **Küba'daki Sovyet askerleri bahanesiyle gerginlik yaratmaya çalışan ABD, Karayiplerdeki gücünü arttırıyor.**

Washington — Başkan Carter, Küba'daki Sovyet birlikleri konusunda ağız değiştirerek pazartesi gecesi televizyonda yaptığı konuşmada, «Küba'da bulunan 2-3 bin kişilik Sovyet askeri gücü Amerika için büyük bir tehlike değildir. Fakat dünyada barışı korumak ve bir nükleer savaş tehlikesini uzaklaştırmak için harcanan çabaların başarısızlığa uğraması, bütün dünya ulusları için büyük tehlikedir,» demiştir.

Gözlemciler tarafından Küba'daki Sovyet askeri birlikleri konusunda ağız değiştirme ve Salt-2 anlaşmasının Kongre tarafından onaylanmasını isteme biçiminde değerlendirilen konuşmasında Carter, ABD'nin Karayibler bölgesindeki askeri ve haberalma gücünü artıracağını ve Sovyet askerlerine karşı daha başka çeşitli önlemler de alacağını belirterek konuşmasını şöyle sürdürmüştür: «...bu konu eski soğuk savaş günlerinin geri gelmesi için bir sebep değildir. Karşı önlem olarak biz de Küba'daki gelişmeleri daha yakından izleyecek Sovyetler Birliği ve Küba'nın tehdidi altında bulunan bölge uluslarını korumak için daha fazla çaba harcayacağız... ABD'nin güvenliğini ve insanlığın hayatını siyasi oyunlara alet edemeyiz.»

Carter, Küba'daki Sovyet askeri varlığına karşı ABD'nin alacağı önlemleri şöyle sıralamıştır:

— Küba'nın denetlenmesi çalışmalarını artırmak,

— Bölgedeki Küba ve Sovyet askeri faaliyetlerini gözlemek amacıyla askeri manevralar planlayacak bir askeri gücün Florida'nın Key West üssünde görevlendirilmesi,

— ABD'nin askeri manevralarını Karayibler bölgesinde düzenli aralıklarla arttırmak,

— Gerek ABD gerekse Latin Amerika ülkeleri halklarına Sovyetlerin bir tehlike oluşturmadıkları konusunda güvence vermek,

— Komünistlerin bölgede toplumsal bir başkaldırmaya yol açmalarını önlemek amacıyla ABD'nin Karayibler'deki müttefiklerine ekonomik yardımları artırmak,

Bu arada, ABD Savunma Bakanlığının bir yetkilisi, Amerika'nın önümüzdeki günlerde Guantanamo'daki üsse 1500 deniz piyadesi yollayacağını açıklamıştır. Öte yandan, Amerikan deniz kuvvetlerinin de Karayibler'de bir dizi manevraya başlayacakları gelen haberler arasındadır. Manevra adı altında gerçekleştirilecek bu harekâtın aslında bir çıkartma harekâtı olacağı kaydedilmekte ve gönderilen askerlerin daha sonra geri alınmayacakları belirtilmektedir.

Sedat, FKÖ'yü devre dışı bırakmak istiyor

- **Sedat: «Batı Şeria ve Gazze'de seçimler yapılmadan önce, Filistin'lilerin görüşmelere katılmasına gerek yok»**
- **Mısır Devlet Başkanı Sedat, FKÖ'nün değil, «Filistin'lilerin» görüşmelere katılmasından söz ediyor.**

Kahire — Mısır'da bulunan ABD «İnsan Hakları Savunucusu» Jessi Jackson ile Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın görüşmelerde bulundukları açıklandı.

Filistin sorununu çözümleyici her türlü çabayı memnunlukla karşılayacağını iddia eden Enver Sedat, görüşmelerden önce yaptığı açıklamada, «Bugün, yarın ya da özerklik görüşmelerinde bir uzlaşmaya varılıncaya değin, Filistinlilerin bu görüşmelere katılmasını gerektirecek acil bir durum yoktur» dedi.

Mısır, İsrail ve ABD'nin Filistin halkının kendi kendisini yönetmesine ilişkin konunun çözümlenmesinden sonra, Batı-Şeria ve Gazze'de seçim yapılması amacıyla görüşmelerde bulunduklarını söyleyen Sedat, «Batı-Şeria ve Gazze'de seçimlerin yapılması ile birlikte Filistinlilerin özerklik görüşmelerine katılma hakkına sahip olacaklarını» iddia etti.

Gözlemciler, Enver Sedat'ın bu tutumuyla Filistin halkının yasal temsilcisi FKÖ'yü devre dışı bırakarak, ABD-Mısır-İsrail arasında alınacak kararı Filistin halkına dayatmak amacını güttüğünü söylüyorlar. Bilindiği gibi, Filistin Kurtuluş Örgütü ve Ürdün devleti, görüşmelerin bir Filistin devletinin kurulması hedefine yönelik olması görüşünden taviz vermeyerek görüşmeleri boykot etmişlerdi.

Emperyalizmin dünya kamuoyunu yanıltma çabaları

Moskova — Emperyalistlerin dünya kamuoyunu yanıltmak üzere yayınladıkları gerçekdışı haberlere bir örnek daha eklendi. Moskova radyosunun TASS ajansına dayanarak verdiği habere göre, geçtiğimiz günlerde Associated Press ajansı tarafından yayınlanan bir haberde, Kabil'de bir müslüman grubun Sovyet elçiliğini bastığı ve altı elçilik mensubunun öldürüldüğü bildirilmekteydi. Associated Press tarafından Londra'dan yayınlanan bu haberde, kaynak olarak İran'ın Pars ajansı gösterilmekteydi. TASS, bu haberin aynı gün İslamabad'da yayınlanan bir Pakistan gazetesinde yeraldığını kaydetmiştir. Gerçekte böyle bir olay olmadığından, haberin araştırıldığını bildiren TASS, İran'ın Pars ajansına sorulduğunda kendilerinin böyle bir olaydan haberleri olmadığını bunun da ötesinde son günlerde Afganistan'la ilgili bir haber vermediklerini bildirdiklerini belirtmiştir.

Konuyla ilgili olarak yapılan yorumda, emperyalistlerin bu tür bir haber yayınlayarak Sovyet-Afgan ilişkilerini gölgelemeye çalıştıkları, Nisan Devrimi kazanımlarının gerilemesi ve gericileri kışkırtma ile emperyalistlere ülkenin içişlerine karışma zemini hazırlamaya uğraştıkları kaydedilmiştir.

ABD, «müdahale birliği» için NATO'yu kullanmayı planlıyor

- **Dünyanın herhangi bir köşesine müdahale edebilecek 100.000 kişilik acil müdahale gücü oluşturan ABD, yine «Sovyet tehdidi» aldatmacasını tekrarlıyor.**
- **ABD kuracağı acil müdahale birliğini taşımak için NATO ülkelerinin elindeki sivil uçakların gerektiğinde nakliye uçağı haline dönüştürülmesini istiyor.**

Washington (a.a.) — Amerikan Hava Kuvvetlerinin Amerika'nın dünyanın herhangi bir kesimine gerektiğinde müdahale amacıyla kurmayı planladığı 100.000 kişilik «acil müdahale gücü»nü ve bu gücün kullanacağı tank, top gibi ağır silahları nakletmek için Amerika ve NATO ülkeleri havayollarının elindeki geniş gövdeli uçakların gerektiğinde nakliye uçağı haline getirilmesi için bir plan hazırladığı bildirilmektedir.

Bu birliklerin taşınmasından sorumlu olan ABD Hava Kuvvetleri Kurmay Başkanı General Robert Coverdale yaptığı açıklamada, Sovyetlerin savunma harcamalarının son zamanlarda büyük çapta arttığını, bu tehdide karşı koymak amacıyla Amerika'nın 100.000 kişilik «acil müdahale gücü» kurma gereğini duyduğunu belirtmiş ve bu birliklerin ve malzemelerin taşınması sorunuyla karşı karşıya kaldıklarını ifade etmiştir.

General Coverdale'in başında bulunduğu Amerikan askeri hava komutanlığının elinde 1200 uçak bulunduğu ve bu uçakların 100.000 kişilik dev bir gücün ağır teçhizatıyla birlikte dünyanın herhangi bir kesimine maledilmesinde yeterli görülmediği kaydedilerek Amerikan Askeri Hava Komutanlığı'nın Amerikan ve NATO üyesi ülkeler sivil havayollarının elinde bulunan geniş gövdeli uçakların gerektiğinde askeri nakliye uçağı haline dönüştürülmelerini öngören bir plan hazırlandığı bildirilmektedir.

Bulgaristan ve Vietnam işbirliği anlaşması yaptı

Bangkok — Vietnam haber ajansı, Bulgaristan ile Vietnam arasında, önceki gün bir dostluk ve işbirliği andlaşması imzalandığını bildirdi.

Bulgaristan devlet başkanı Todor Jivkov'un Vietnamı ziyareti sırasında, iki ülke arasında karşılıklı işbirliği ve yardımlaşmanın yapılabileceği konuların ayrıntılarıyla ele alındığı ve her iki ülkenin tam bir görüş birliği içinde olduğu açıklandı.

Vietnam haber ajansı, imzalanan dostluk ve işbirliği andlaşması hakkında ayrıntılı bilgi vermedi. Andlaşmanın, denizyolları ve hava ulaşımı, bilim ve teknik konularını kapsadığı, ayrıca ekonomik sorunlar üzerinde işbirliğini öngördüğü bildirildi.

①

Kendi Anayurtlarında Yabancı Gibi Yaşayan Onsekiz Milyon İnsan

(La Vie Ouvrière Dergisinden çevrilmiştir) Derleyen V.O. muhabirleri : J.C. CATALA ve M. GARCİA

İran'da kısa bir süre önce meydana gelen olaylar, Kürt sorununu yine uluslararası planda ön saflara getirdi. İran, Türkiye, Irak ve Suriye arasında paylaşılmış ve halen yaklaşık 18 milyon kişiden oluşan bir halk, Kürtler. Pratik olarak yaklaşık Fransa büyüklüğünde topraklarda oturan, kâh inkâr edilen, kâh savaşlarla sindirilen ve öldürülen insanlar bunlar. Kendi toprakları üzerinde yabancı olarak yaşıyorlar. Tüyler ürpertici oranda okuma-yazma yoksunu, baskının her türlüsünün kurbanı olan Kürt halkı, Demokratik devlet olarak özerklik talebinde bulunuyor.

Kısa bir süre önce Paris'e giden İran ve Türkiye'li Kürtlerden oluşan bir heyet, Avrupa'nın en yüksek tirajlı dergilerinden olan ve Fransa'da yayınlanan —CGT yayın organı—, İşçi Yaşamı (La Vie Ouvrière) haftalık dergisi muhabirleriyle görüştüler. Aşağıdaki yazı, söz konusu dergide çıkan yazının çevirisidir.

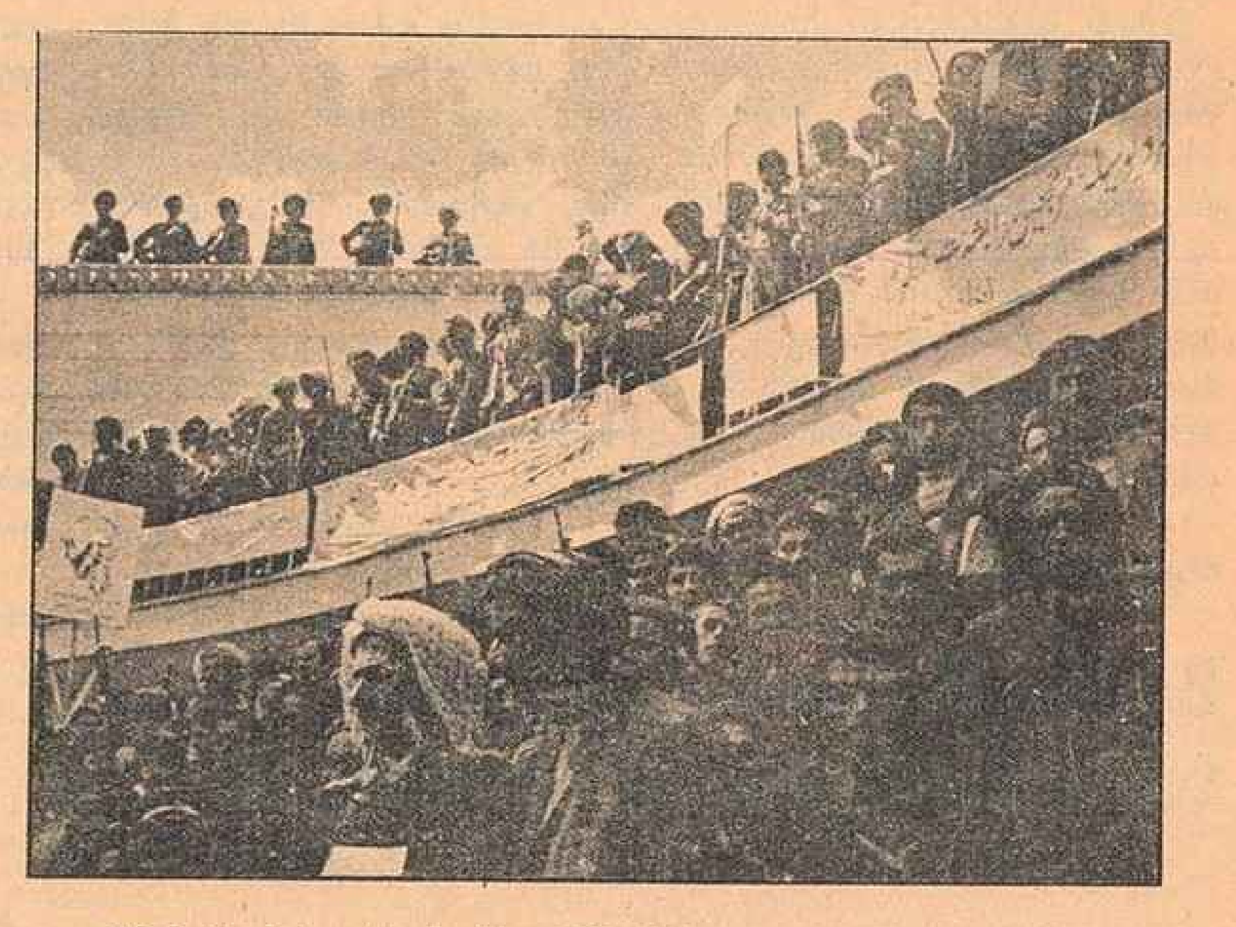

Mahabad kentinde özerklik için yapılan bir gösteri

SORU — Kürdistan, ne zamandan beri resmen bir Devlet olarak tanınmıyor?

CEVAP — Birinci dünya savaşının ertesinde, yani 1920 yılında, Versay antlaşmasıyla ülkemiz bölündü. İlk önceleri, Kürdistan'ın bağımsızlığı, bu anlaşmaya yapılan bir ekle tanınmıştı. Ancak kısa bir süre sonra, Türkiye ve batılı güçler arasında imzalanan diğer bir antlaşma ile bu bağımsızlık kaldırıldı.

SORU — Kürtler, bu değişikliği nasıl karşıldılar?

CEVAP — Doğaldır ki Kürtler, böyle bir bölünmeyi kabul etmediler. Nitekim, 1938 yılına kadar, özellikle Türkiye'de, isyan çıkmayan tek bir yıl olmadı. Bu isyanlar bizlere çok pahalıya maloldu, bir buçuk milyon kurban verdik. Irak'ta, İngiltere'nin mandacı olarak güçlü olduğu dönemde ise, verdiğimiz mücadelelerde yenilgiye uğradık. Uçaklar, zırhlılar ve her türlü barbarlık karşısında, askeri zafer kazanma bakımından hiç şansımız yoktu. Bizde sadece eski Çek tüfekleri vardı. Ama buna rağmen savaştık. İran'da da öyle. İkinci Dünya savaşı sırasında, iktidar boşluğundan yararlanarak özerk bir Cumhuriyet kurduk. Ama bu ancak 1947 yılına kadar sürdü. Bu tarihten sonra, Şah rejimine karşı yeniden mücadeleye giriştik. 1956 yılında, tekrar silahlı bir isyan oldu. Daha sonra, 1967-1968 yıllarında, İran Kürdistan Demokrat Partisi yönetiminde başlatılan bir gerilla hareketi tam 18 ay sürdü. Bu hareket, hem askeri hem de haberleşme alanlarında boğuldu. Kısa bir süre önce de, dincilerin değil, Kürt siyasi partilerinin arkasında örgütlenmiş olarak, Şah'ın devrilişine kitlesel katılımı sağladık.

İran'lı Kürtlerin, ödünsüz özerklik taraftarı olan dinî lideri: Museyni

SORU — Kürt halkının çeşitli ülkelerdeki durumu nedir?

CEVAP — Türkiye'de yaklaşık on milyon kişiyiz. 67 ilin 19'u kürtlerden oluşmaktadır. Bu 19 ilin 15'inde de hâlen sıkıyönetim vardır. Bugün, Türk ordusunun üçte ikisi demek olan 300.000 asker, Kürtlerin bulundukları kentlerde yerleştirilmiştir. Kuşkusuz bizlerin, kendi dilimizde, ne bir gazete, ne dergi ne de kitap yayınlama hakkımız yoktur. Her ne kadar bugünkü hükümet, Türkiye tarihinin en liberal hükümetlerinden biri ise de, tüm bu saydıklarımız bizlere kesinlikle yasaktır. Bugün ülkede sosyal-demokrat bir rejim vardır ve hükümette bulunan parti Sosyalist Entarnasyonal'e üyedir. Resmi verilere göre Kürdistan'da okuma-yazma bilmeyenlerin oranı % 75'dir Okula gitmeyen insanlar pek tabii, türkçeyi bilemezler. Oysa, tüm haberleşme araçları, radyo, televizyon, gazeteler sadece türkçeyi kulanmaktadırlar. Sonuç olarak kürtler, kendi topraklarında yabancı olarak yaşamaktadırlar.

Devamı var

SANAT~KÜLTÜR~BİLİM

T. DİL KURUMU 1979 ÇEVİRİ ÖDÜLÜ ALAN

Özdemir İnce ile bir söyleşi

REFİK TOKSÖZ

— Sayın İnce,

Yanni's Ritsos'dan çevirdiğiniz «Taşlar, Yinelemeler, Parmaklıklar adlı kitabla Türk Dil Kurumu çeviri ödülünü aldınız. Bu kitaptaki şiirler Yunanistan'daki Albaylar Cuntası döneminde, sürgün ve tutukluluk yıllarında yazılmış. Sizin deyiminizle «teslim olmamanın şiirleri». Bu şiirlerin ülkemizde «ara rejim» tartışmalarının yoğunlaştığı şu günlerde ödül kazanması kanımca çok önemli. Hem şiirlerin içeriği, hemde Ritsos'un kişiliği açısından. Benzer acı deneyimleri yaşamış bir ozan olarak, Ritsos'u çevirmeniz raslantı değil herhalde?

— İlkin şunu belirteyim: ben profesyonel bir çevirmen değilim. Aslında çeviri yapmaktan nefret ederim, yorucu, kahredici, dayanılmaz bir şeydir. Ancak, çeviri yoluyla kendimi, kafamın içindekileri, dünya görüşümü açıklayabileceksem çeviri yaparım. Çevirdiğim kişiyle özdeşleşmem gerek.

Ritsos'u çevirmemde, onunla sürekli ilişkilerimde en küçük raslantı payı yoktur. Daha çok zamanım olsun ve Ritsos'tan daha çok çeviriler yapayım isterdim' Bildiğiniz gibi, Ritsos, 17 yaşından bu yana bir savaşçıdır, hastalıklara karşı yaşamını sürdürmek için, halkının özgürlüğü, bağımsızlığı, mutluluğu için savaşmıştır. Alman işgali, iç savaş ve diktatörlükler döneminde. Aynı zamanda dünya barışının ve kardeşliğinin yılmaz savunucusudur. Yunanistan'da temsil ettiği kişilik çok önemlidir; bir simgedir orada. Ritsos kendi varlığının bilincinde, konuşmalarında bunu açıkça söylüyor. 78 yazında, Sisam adasının Karlovassi kasabasındaki evinde, bana, «Özdemir, Ritsos mitosu diye bir şey var biliyorsun Yunanistan'da, ama bu mitos sadece şiirlerimden ibaret değildir, bunun oluşmasında benim politik yaşamımın da çok büyük payı vardır» demişti.

Şiirsel özelliklerine gelince, sanki beş kolla yazan bir ozan. Yüzbinlerce satıyor kitapları (mayıs 1979'da 85 taneydi), bu da onun halkla nasıl bütünleşmiş olduğunun bir tanığı. Ritsos kendime örnek seçtiğim, ozan yada yazar olsun, yada olmasın, başkalarına örnek olarak önerdiğim bir insan. Bu yüzden çeviriyorum onu.

— Ritsos'un şiirlerinde Yunan kültürünün önemli kaynaklarından olan Yunan Mitolojisinin çeşitli usurları, yoğun bir şekilde kullanılıyor. Klasik Yunan ve Roma mitolojisiyle beslenmiş Avrupalı okuru bilmem, ama Türkiye'li okur için Ritsos'u anlamak, bu nedenle güçleşiyor mu sizce?

— Ritsos'un şiir kaynaklarından birini muhakkak ki klasik Yunan mitolojisi oluşturuyor. Bu tür şiirlerde bizim okurumuzun büyük bir çoğunluğunun ilişki kurması oldukça güç. Ben ödül kazanan kitapta bütünlüğü korumak için «Yinelemeler» bölümünü de çevirdim, ama kitabın sonuna açıklamalı bir ek de koydum. Ne var ki böyle zorlukları göğüslemek gerek, çünkü okur edilgen bir alıcı durumundan çıkartılmalı, ona etkin bir katılımı sağlayacak olanaklar hazırlanmalıdır. Bildiğiniz gibi Yunanistan, demokrasinin beşiği olmasına karşın, bağımsızlığını kazandığından bu yana gerçek bir demokrasi yaşamadı. Bu yüzden mitoloji, başta Ritsos olmak üzere bir çok ozan için çağdaş mesajın gizlendiği bir fon olmuştur. Bunu bana kendisi söyledi. Sonra mitolojide yer alan öyküler, okurlarla bağlar kurmak için etkin köprüler oluşturuyor. Ancak, Ritsos'a göre, sadece evrensel bir mitolojiden yararlanmak olanağı vardır, yoksa şiir bir bilmeceye dönüşür.

— 1963'te çıkan ilk şiir kitabınız «Kargı»dan bu yana beş şiir kitabınız, dördü nesir, dördü şiir olmak üzere sekiz de çeviriniz yayınlandı. «Kiraz Zamanı» ile aldığınız 1969 May Şiir ödülü'nden sonra bu ikinci ödülünüz. Genel olarak ödüllerin sanattaki işlevi ve Türkiye'deki ödüller hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Ödüller hakkında iyi yada kötü, olumlu yada olumsuz şeyler söylenebilir. Ödüller hakkında bir kanıya varmak için onların amaçlarına, toplumsal işlevlerine bakmalı. Örneğin «May Ödülleri» okurla çeşitli nedenlerle etkin bir bağ kurma olanağından yoksun kalmış ozan ve yazarlara bir «Tramplen» olmayı amaçlamıştı. Bekir Yıldız bu ödülden sonra yaygınlık kazandı. Ne yazık ki süremedi bu ödül. TDK ödülleri de «Güzel Türkçeyi yaygınlaştırmak ve Atatürk'ün dil devrimini savunmak» gibi bir amacı üstlenmiştir bence. Dil devriminin bir çeşit küçük burjuva reformizmi olduğu savlarına katılmıyorum ben.

Bir de tabii sermayenin emrinde, okuru şartlandırmaya, satışı hızlandırmaya yönelik ödüller de var. Bunlar «Çok satan» kitabı amaçlarlar, sanatın işlevine ilişkin bir amaçları yoktur. Bir de toplum içinde «meşrûlaşmak» için bazı kuruluşların ödüllerden yararlanmaları söz konusudur. Bunların bazı örnekleri ülkemizde de görülmeye başladı.

— Geçtiğimiz aylarda yayınlanan son şiir kitabınız «Rüzgara Yazılıdır»dan öğrendiğimize göre, sendika başkanlığı da yapan bilinçli bir işçinin oğlusunuz. Bir ozan olarak sanat anlayışınızın şekillenmesinde ve yerinizi seçmenizde bunun etkisi oldu mu?

— Babam köken olarak işçi sınıfından değildi. Yaşamının belli bir noktasından itibaren proleterleşmişti, ama yaşamının geriye kalan bölümünde —ki aşağı yukarı otuzbeş yıl eder— eski sınıfını değil de işçi sınıfını seçti. Ben de onbir yaşımdan itibaren yaz aylarında da olsa emekçi olarak çalıştım, dokuma fabrikalarında işçilik yaptım, oniki yaşımda babamın başkanı olduğu sendikanın üye defterini tuttum, sendikaya «sanduka» diyen işçilerden aidat topladım.

Bir insanı, bir ozanı, yaşadığı toplumsal ortamın biçimlendirmesi bilimsel bir gerçek. Sanat anlayışımı da bu nesnel gerçek biçimlendirmiştir. Bir zamanlar «İkinci Yeni» akımının içinde yer almış olmama karşın, bu böyledir.

— Türkiye'li okura Nazım'ın dostu büyük Kübalı ozan Nicolas Guillen'i ve Bulgar ozanlarını tanıttınız. Gerek çeviri, gerek şiir olarak yeni çalışmalarınız, tasarılarınız...?

— Sürekli olarak yazıyorum: şiir, deneme, eleştiri ve çeviri... Vaktimin en küçük parçasını bile değerlendirmeye ça-

Devamı s. 5, sütun 4'de

---

2. Uluslararası yazarlar toplantısı Sofya'da yapıldı

Uluslararası Yazarlar Toplantısında Georgi Djagarov (Bulgaristan), John Cheever (ABD), Vladimir Solouhin (SSCB) bir arada görülüyorlar. Dünyanın tüm yazarları, barışçı, kardeşçe yaşanan, çocukların özgürce geliştiği bir dünya için çaba gösteriyorlar.

2. Uluslararası Yazarlar Toplantısı geçtiğimiz günlerde Sofya'da yapıldı. İlki iki yıl önce yapılan toplantıda, çağdaş yazarın en önde gelen görevinin «barışı korumak» olduğu vurgulandı.

Yazarlar Toplantısı, değişik ülke ve kültürlerden yazarlara doğrudan ve aktif tartışma ve bilgi aktarımı konusunda son derece büyük önem ve değer taşıyan bir fırsat yarattı. Toplantıda yapılan hemen her konuşmada işbirliği, «bir diğerini daha iyi tanıma isteği» dile getirildi.

Sofya'daki toplantı, aynı zamanda çocuklara karşı sorumluluğun açık bir ifadesi oldu. Yazarlar, savaşa karşı, çocukları barış ve özgürlük dolu bir dünyada yaşatmak için kararlılıklarını belirtirken, tüm çalışmalarını bu mücadelenin başarısına katkı için yoğunlaştırma dileklerini belirttiler.

Toplantıda, gelecek nesiller için yapılan ve ünlü Amerikalı yazar William Saroyan tarafından okunan çağrıda «barışın korunmasının, gelecek için, kültür için, gelecek nesillerin yazarları için taşıdığı önem» vurgulandı.

2. Yazarlar Toplantısı, yeni sanat ilişkilerinin kurulmasını getirirken, aynı zamanda yazarların çalışmalarını, «barışın korunması ve Helsinki kararlarının hayata geçirilmesi» yolunda kullanmada ne denli kararlı olduklarını bir kez daha kanıtladı.

Faşizmi Geriletecek Olan Laf Değil İştir

Türkiye'de üzerinde en çok konuşulan konulardan biri de faşizmdir. Bunun haklı bir nedeni vardır. Çünkü faşizm iktidarda yaşanmamış ama gözle görülebilen somut bir tehlikedir.

Ancak, lâfı bu denli yapılmasına rağmen, üzerine en az iş yapılabilen de faşizmdir. Hâlâ daha, faşizmin ne olup olmadığı, CHP iktidarlarının da faşizmin iktidarları olarak görülüp görülemiyeceği gibi abeslerle iştigal edilmektedir.

Faşizm zaten her zaman en çok bu koşullardan yararlanmıştır. Yani iş değil, lâf ediliyorsa, faşizmin işi kolaylaşmıştır.

Dimitrov bu tehlikeye şöyle değiniyordu: «Bazı ülkelerde faşizm karşı kitle mücadelesini geliştirme gereği yerine, (genel olarak) faşizmin niteliği üzerine **kısır tartışmalar,...** ikame edildi.»

Demek ki, faşizm kendini dayattıkça onu «tanımak» hevesi bazan böyle yanılgılara yol açabiliyor. «Acaba nedir?» diye sora sora faşizmi tanımak isterken, o kendisini tanıtıyor.

FAŞİZMİN İKTİDAR OLMASI ÖNLENEBİLİR

Faşizm iktidar olmadan önlenmelidir. Bu her zaman mümkündür. Kimileri, faşizm gelsin de halk bilinçlenmiş olsun, tepki göstersin ve devrimden yana geçsin diye düşünür. Ama dünyanın hiç bir yerinde faşizmin devrimci hareket için «yararlı» olup olmadığı tartışılmamıştır.

Faşizmin iktidara gelmemesi için ona geçit vermemek gerekir.

Faşizme geçit vermemek için başlıca şartlardan biri, faşizme karşı olan güçlerin birliğidir. Bunun unsurlarını şöyle özetlemek gerekir:

● Faşizmin baş düşmanı işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı olmaksızın, ya da onun siyasal yöneticiliğinden yoksun olarak, faşizme karşı mücadele başarılı olamaz. İşçi sınıfının faşizme karşı başarılı olabilmesi, yani, öncülük görevini yerine getirebilmesi ise, onun kendi sınıf birliğine bağlıdır. İşçi sınıfı kendi militan mücadelesini ve militan savaşçılarını, kapitalizme ve faşizme karşı savaşan tek bir militan orduda toplayabilmelidir. İşçi sınıfının faşizme ve kapitalizme karşı savaş birliği, onun mücadeledeki öncülüğünün önşartıdır.

● Faşizme karşı işçi sınıfının önderliği objektif olduğu kadar, örgütseldir de. Bu önderlik işçi sınıfının siyasal partisinde somutlanır. İşçi sınıfı, siyasal önderliği kendi şahsında birleştirmiş, yani işçi sınıfının siyasal birliğini gerçekleştirmiş devrimci bir partisi olmaksızın kitlelere önderlik edemez.

● Bütün emekçi kesimlerin faşizme karşı işçi sınıfının siyasal olgunluğunu göstermesi beklenemez. Değişik kesimler ve bunların siyasal örgütleri faşizm karşısında yalpalama gösterirler. Ancak, işçi sınıfının siyasi yardımıyla onların kararsızlığı yenilebilir. Sabırlı ama kararlı bir tutumla, işçi sınıfı dışında kalan emekçi kesimlerin daha yüksek bir devrimci bilince kavuşturulmaları mümkündür. İşçi sınıfının bu kesimleri mücadeleye kazanması olmaksızın da faşizm yenilemez.

● Bütün bunları, siyasal olgunluk ve devrimci uyanıklık tamamlamalıdır. Faşizm kendini toparlamadan, ipleri eline almadan, bütün emekçi sınıf güçlerini onu ezmek için seferber etmek gerekir. Faşizme karşı her kararsız tutum, onun mevziler kazanmasına yolaçar. Faşizme karşı mücadeleyi zamanında başlatmak, faşizmi yenmek için şarttır.

Bütün bunlar, faşizme karşı mücadelenin ilkeleridir. Ama faşizm ilkelerle değil, bu ilkelere uygun somut mücadeleyle yenilebilir.

FAŞİZME KARŞI MÜCADELE SOMUT OLMALIDIR

Somut olabilmek için somutluğu doğru analiz etmek gerekir. Evrensel şemalara saplanmamak gerekir. Bunu Dimitrov çok güzel dile getirmektedir:

> **Faşizmin niteliğinin genel bir tanımı, kendi içinde ne denli doğru olursa olsun, faşizmin gelişmesinin özgül yanlarını ve faşist diktatörlüğün ayrı ayrı ülkelerde ve çeşitli aşamalarında büründüğü çeşitli biçimleri dikkate alma ihtiyacından bizi âri kılamaz. Her bir ülkede faşizmin ulusal özelliklerini, özgül ulusal yanlarını araştırmak, incelemek ve saptamak, buna göre faşizme karşı mücadelenin etkin yöntem ve biçimlerini belirlemek gerekir.**
>
> **Lenin bizi böylesi «kalıplaşmış yöntemler, taktik kuralların, mücadele kurallarının böylesi mekanik bir biçimde tek düzeye indirgenmesi ve özdeşleştirilmesi»ne karşı ısrarla uyarmıştır. Kitlelerin ulusal duygularını ve önyargılarını, anti-kapitalist eğilimleri büyük sermayenin çıkarı doğrultusunda bunca incelikle ve Cezvitçe istismar etmekte olan bir düşmanla mücadele söz konusu olduğunda, bu uyarı özellikle yerindedir.** Böyle bir düşman her açıdan, tam bir mükemmeliyetle tanınıp bilinmelidir. **Onun manevralarına hiç vakit kaybetmeden tepki göstermeli, gizli emellerini ortaya çıkarmalı, nerede ve ne zaman olursa olsun onu püskürtmeye hazırlıklı olmalıyız. Eğer daha çabuk ve daha etkin bir biçimde onun boynunu burmamıza yarıyacaksa, düşmandan birşeyler öğrenmekte bile tereddüt etmememiz gerekir.**
>
> **Faşizmin bütün ülkeler ve bütün halklar için geçerli evrensel bir gelişim şemasını saptamak büyük bir hata olur. Böyle bir şema, gerçek bir mücadele yürütmemize yardımcı olacağı yerde bizi mücadeleden alıkoyar. Herşey bir yana, nüfusun, kendilerine doğru yaklaşıldığında belli bir gelişme aşamasında faşizme karşı mücadeleye sokulabilecek ya da hiç değilse tarafsız kılınabilecek kesimlerini, hiç tefrik gözetmeksizin faşizmin kollarına itme sonucunu doğurur.» (Georgi Dimitrov, Seçilmiş Eserler, Sofya, 1972, İng. Cilt 2 sf: 89).**

O halde faşizmin somutluğu ülkenin şartlarında bulunabilir. İzlediği gelişim doğrultusu ve denediği taktikler açıkça görülebilir. İşçi sınıfı anti-faşist mücadele taktiklerini bu somutluktan çıkarabilir.

İlk somut görev, Türkiye'de nasıl belirlenmelidir?

Madem ki faşizme karşı mücadelenin öncüsü işçi sınıfı olacaktır, önce bu öncünün durumuna bakmak gerekir. Bütün güçlerini bir araya toplayacak durumda mıdır?

İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ VE EYLEMI ZORUNLUDUR

Türkiye'de işçi sınıfı, farklı siyasi akımların peşinde ve etkisindedir. Bu onun, siyasal ve sendikal hareketinde ayrılıkların varolması olarak görünmektedir. Bu durumun giderilmesi, yani işçi sınıfının tek bir siyasal örgütlenme ekseninde birleşmesi başka şeydir, ondan önce faşizme karşı mücadele birliğini oluşturması başka şeydir.

Çünkü, birincisi, siyasal görüşlerde birleşmektir ,ama ikincisi, somut bir çıkar etrafında, siyasal ayrılıkları koruyarak birleşmektir. Mümkün olan ve acil olan, ikincisidir. Dimitrov'un bu noktaya bakışı şöyledir:

> **«İşçi sınıfının bütün kesimlerinin, bağlı oldukları parti ya da örgüte bakılmaksızın, eylem birliğinin sağlanması,** işçi sınıfının çoğunluğu kapitalizmin devrilmesi ve proleter devrimin zaferi için mücadelede birleşmeden önce dahi, **zorunludur.**
>
> **Tek tek ülkelerde ve bütün dünyada proletaryanın bu eylem birliğini gerçekleştirmek mümkün müdür? Evet, mümkündür. Ve tam da bu sırada mümkündür. Komintern bunun için** sadece bir tek şart, o da bütün işçilerin kabul edebileceği temel bir şart ileri sürmektedir: Eylem birliği faşizme karşı, sermayenin saldırısına karşı, savaş tehdidine karşı, sınıf düşmanına karşı olmalıdır. **Bizim şartımız budur.»** (a.g.e., sf: 28).

Demek ki, faşizmi ve kapitalizmi devirmek için işçi sınıfının birliği mutlaktır ama, faşizme karşı tam bir eylem birliği içinde olması da zorunludur Yani, görevlerin tarihsel sıralanışını birbirine karıştırmamak gerekir. Ya da, mümkün olanı gerçekleştirmeyi, sonraki bir hedef uğruna gözardı etmemelidir.

Türkiye'de işçi sınıfı hareketinin siyasal dağınıklığı giderilebilir ve giderilecektir. Ama onun faşizme karşı güçlerini bir araya getirmek için bunu beklemesi mi gerekir?

İŞBİRLİĞİ SİYASAL BİRLEŞMEDEN ÖNCE GELİR

Şüphesiz hayır ve işçi sınıfının farklı siyasal görüşlerde olan tüm kesimleri faşizme karşı bir araya gelebilirler. Gelmek zorundadırlar.

Ama bunun için, işçi sınıfı içindeki burjuva siyasal etkiler başlıca engeldir. İşçi sınıfını bölen başlıca siyasal akımın reformizm, ya da sosyal demokrasi olduğunu biliyoruz. Ama Türkiye'de sosyal demokrasinin işçi hareketi içinde kökleri değil, etkileri vardır. Bu etkiler kırılabilir. Böylece işçi sınıfının faşizme karşı birliği sağlanabilir. Yine gerici burjuva politikalarının işçi sınıfı içinde nisbi bir etkinliği vardır ve bunlar da eylem planında etkisiz hale getirilebilir.

İşçi sınıfı içinden reformizmi kovmakla, onu anti-faşist saflardan kovmak aynı şey değildir. Örneğin: sosyal demokrasi, ne denli tutarsız olursa olsun, faşizme karşıdır. Bu nedenle, işçi sınıfının birliği, bir araya getireceği anti-faşist güçler arasında sosyal demokrasiye yer verir.

Özetle, anti-faşist mücadeleyi işçi sınıfının bilimsel öncülüğüne kavuşturmak için sosyal demokrasiye karşı ödünsüz olunmalıdır. Ama bu öncülüğün, faşizme karşı tüm toplumsal güçleri birleştirmedeki uzlaşma politikası, sonsuz bir sabırla yürütülür.

Ancak böylece faşizme karşı sağlam bir demokrasi cephesi örmek mümkün olur.

Sınıf Mücadelesinin Diyalektik Bütünlüğü ve Yanılgılar

İşçi sınıfı ,kapitalist toplumda diğer bütün sınıflardan ayrı ve kendine özgü niteliklere sahiptir. Öteki sınıflardan çalışma biçimi, üretim araçlarının mülkiyeti karşısındaki konumu, çıkarları, düşüncesi, amaçları, mücadelesi ve örgütlenmesiyle ayrılır. Bu kendine özgü özellikleri, işçi sınıfının tarihi görevine uygun düşer. Bu görev sosyalizm mücadelesinin önderliğidir.

İşçi sınıfı, sömürüye karşı öteki emekçi sınıf ve zümrelerle aynı saflarda dövüşür. Ama yukarıda saydığımız sınıf özelliklerini her zaman korur. Hatta bunları öne çıkarır ve güçlendirir.

SINIF MÜCADELESİ BİR BÜTÜNDÜR

İşçi sınıfı, sömürücü sınıflara karşı mücadelesini her koldan yürütür. Hayatın hiç bir alanını burjuvaziye boş bırakmaz. Çünkü, o bütün hayatı değiştirmek ve yeniden kurmak ister. Her alanda burjuvazinin sınıf egemenliğini zayıflatmak gerekir ki, onun sonu yakınlaşmış olsun. Mücadelenin bu çok çeşitli biçimlerini üç ana başlık altında toplamak mümkündür. Nitelik olarak birbirinin aynı olan bu mücadele şekilleri şu üç kategoride toplanır. **1) Ekonomik mücadele. 2) İdeolojik mücadele. 3) Siyasi mücadele.**

Sınıf mücadelesinde bu üç ayrı biçim, biribirini tamamlar. Biri olmaksızın ötekiler eksik kalır. Ancak hepsi bir arada bir bütünlük içinde yürütüldüğünde başarıdan sözedilebilir.

Elbetteki bu mücadelelerin birbirine üstün ve belirleyici olma nitelikleri vardır. Ama bu, bunlardan birinin veya ikisinin ihmal edilebileceği anlamına gelmemelidir.

EKONOMİK MÜCADELENİN ZENGİN İÇERİĞİ VARDIR

Örneğin: İşçi sınıfı, ücret ve sosyal haklar elde etmek için, çalışma koşullarını iyileştirip daha yasanılır bir hayata kavuşmak için, işverenlere karşı mücadele eder. Bu mücadele, amaçları ekonomik kapsamlı olduğu için **ekonomik mücadele** olarak anılır.

Kapitalist toplumda üretim süreci, işçiler aleyhine bir denge veya dengesizlik üzerine işler. Kapitalistler, sürekli artan bir yoğunlukta emeği sömürürler ve artık değerlerini yükseltirler. İşçi sınıfı ise, giderek ve mutlak bir yoksulluğa sürüklenir.

Ancak, bu kapitalizmin genel bir eğilimidir. İşçi sınıfı bu eğilim karşısında teslim olmamıştır. O, sömürü oranını azaltmak, çalışma şartlarını düzeltmek için mücadele yürütmüştür. Bu mücadele sonucu elbette kapitalizmi yıkamamıştır ya da onun eğilimini ortadan kaldıramamıştır, ama bir çok hak elde etmiştir.

Esas olan, ekonomik mücadelenin sınıf mücadelesinin bütünü içindeki işlevini, sınırlarını bilmektir. Ekonomik mücadele ile kapitalizmi yıkmayı ummak yanlıştır. Bu **ekonomizm** sapmasıdır. İşçi sınıfını ekonomik amaçlarla sınırlı bir mücadele içine hapsetmek istiyen ekonomistler, onun iktidar hedeflerini gözardı etmesine ve reformların peşine takılmasına yolaçmışlardır.

EKONOMİK MÜCADELE KARŞISINDA YANLIŞ TUTUM

Buna tepki, yani ekonomizmin işçi sınıfını kurtarmadığını görmekten dolayı ekonomik mücadeleye öfke duymak başka bir yanlısa sürükler. Bu ise **sol oportünizmdir.** Ekonomik çıkarları gözardı ettiği için, sol oportünistler işçi sınıfının kendi durumunu düzeltmesine de karşıdır. Bu anlayış, işçi sınıf ezildikçe ve yoksullaştıkça daha çok «devrimcileşir» gibi bir sapık düşünceye kadar varır.

Kaldı ki ekonomik mücadele kapitalizmin yol açtığı ilk ve zorunlu bir mücadeledir. İşçi sınıfı ekonomik çıkarları için mücadele etmesi gerektiğinin bilincine kendiliğinden varır.

Ekonomik mücadele içinde işçi sınıfı burjuvaziyi daha yakından tanır. Çıkarlarının bilincini geliştirir ve mücadele araçlarını yaratır.

SENDİKALAR VE İŞLEVİ

İşçi sınıfının ekonomik mücadele örgütlerinin başında **sendikalar** gelir. Sendikalar işçi sınıfının ekonomik çıkarları için örgütlenmesidir. Sendikal örgütlenme hakkı, kapitalistler sınıfından mücadele ile alınmış bir haktır.

Sendikalarda işçi sınıfının değişik siyasi eğilimlerden kesimleri bir arada bulunurlar. Ancak bu, sendikal örgütlenmenin sadece bir ilkesidir. Sınıf mücadelesi içinde bu ilkenin somut biçimleri çok farklı olur.

Sendikalar siyasi hareketlerden etkilendikleri, ona açık oldukları için, burjuvazinin etkilerine de açıktırlar. Burjuvazi işçi sınıfının elindeki bu silahı işlemez hale getirmek için sınıf egemenliğinin sağladığı gücü sonuna kadar kullanır.

EKONOMİK VE SİYASAL MÜCADELE ETKİLEŞİM İÇİNDEDİR

Kendi eliyle sendikalar kurar. Bir kısım sendika önderlerini, bahşişlerle kendi etkisi altında tutmak ister. Böylece işçi hareketini kendi içinden vurmayı ve onun ekonomik mücadelesini zaafa uğratmayı dener. Sendikal hareketin burjuva etkiler altında güdük kalması, işçi sınıfının siyasal bilincinin ve örgütlenmesinin de geri kalmasına yol açar.

Demek ki, ekonomik mücadelenin siyasal mücadele ile yakın bir etkileşim ilişkisi vardır.

Sendikalar kapitalist toplumda kökleşip yaygınlaştıkça işçi sınıfının öteki mücadele biçimleri için de elverişli araçlar haline gelirler. Örneğin siyasal amaçlı genel grevler ya da sendikalardaki sınıf eğitimi, işçilerin burjuvaziye karşı verdiği siyasal ve ideolojik mücadeleye katkıda bulunurlar.

SENDİKALARIN EYLEM ALANLARI

Sendikaların başlıca eylem alanını grevler oluşturur. Grev, üretimi durdurmak demek olduğu için, bunun doğrudan sonuçlarından bütün toplum yakından etkilenir. Burjuvazinin en zayıf noktasından vurulması anlamına gelen grevler,

Devamı s. 5, sütun 1'de

Radyo TV

TV

17.55 Haberler — 18.00 Müzik — 18.03 Seçim konuşmaları (1) Adalet Partisi — 18.13 Müzik — 18.16 (2) Milliyetçi Hareket Partisi — 18.26 Müzik — 18.29 (3) Türkiye Sosyalist Işçi Partisi — 18.39 Müzik — 18.42 (4) Sosyalist Devrim. Partisi — 18.52 Müzik — 18.55 (5) Türkiye İşçi Partisi — 19.05 Müzik — 19.08 (6) Cumhuriyetçi Güven Partisi — 19.18 Müzik — 19.21 (7) Cumhuriyet Halk Partisi — 19.31 Müzik — 19.34 (8) Türkiye Birlik Partisi — 19.44 Müzik — 19.47 (9) Millî Selâmet Partisi — 19.57 Müzik — 20.00 Halk Müziği ve Sanat Müziği: Solistler Mehmet Derya ve Melek Tan — 20.30 Haberler — 21.15 Saz eserleri — 21.20 Aşk gemisi: Dizinin Hortlaklar Gemisi adlı bölümü yayınlanacak — 22.05 Avrupa kupalarından maç özetleri — 22.35 Medenî Kanun: Jülide Gülizar'ın yönettiği açık oturumda Medenî Kanunun kabulünün toplum yaşamına getirdiği yenilik ve bunun önemi tartışılıyor — 23.35 Haberler.

TRT — 1

05.00 Açılış — 06.02 Günaydın — 07.20 Köye haberler — 07.30 Haberler — 07.40 Sabahtan sabaha — 09.02 Halk müziğine gönül verenler — 09.40 Arşivden mikrofona — 10.01 Arkası yarın — 11.05 Okul radyosu — 12.10 Öğle üzeri — 13.00 Haberler — 14.32 Türküler — 15.01 Yaşayan hukuk — 15.40 Hafif müzik — 16.05 Okul radyosu — 17.02 Akşama doğru — 17.50-19.57 Seçim konuşmaları — 20.02 Çocuklar için on dakika — 20.30 Haberler — 21.02 Radyo tiyatrosu — 23.00 Haberler — 23.10-01.00 Bölgesel yayın — 01.00 Kapanış — 01.05-05.00 Gece yarısı.

TRT — 2

08.00 Açılış — 08.02 Gün başlıyor — 09.00 Olayların içinden — 09.30 Sabah konseri — 10.30 Yaşayan ekonomi — 11.10 Şarkılar — 12.40 Türküler — 13.00 Haberler — 13.30 Olayların içinden — 14.00 Birike birike — 14.30-16.00 Yabancı dil öğrenelim — 16.20 Arkası yarın — 17.30 Küçük konser — 17.50-19.57 Seçim konuşmaları — 20.00 Fasıl — 20.30 Haberler — 22.00-22.45 Yabancı dil öğrenelim — 23.00 Solistlerden şarkılar — 23.30 Haberler — 23.55 Kapanış

Gerçek
Sahibi: Ali Kar, Adres: Başmusahip Sokak Tan AP. 10/11, Cağaloğlu, İstanbul, Tel: 2327 41
Sorumlu Müdür: Hamit Çaylı, Ankara Bürosu : Kızılırmak Cad. Kızılırmak Apt. 36/5 Yenişehir, Tel: 17 28 70 Dizgi: Kitle Gazetecilik Matbaacılık A.Ş., Baskı: Hürriyet Ofset Tesisleri

SPOR

8. Akdeniz Oyunlarının ardından

GERÇEK MUHABİRİ BÜLENT ASMA, CİMNASTİK ULUSAL TAKIM ANTRENÖRÜ OĞUZHAN İÇTEN İLE GÖRÜŞTÜ

Gerçek Muhabiri — Sayın antrenör kendinizi tanıtır mısınız?

Antrenör — Oğuzhan İçten. Cimnastik ulusal takım antrenörüyüm.

— Öz geçmişinizi anlatır mısınız?

O. İçten — 1953, Safranbolu doğumluyum. Hacettepe Üniversitesi İngiliz Filolojisi mezunuyum. Cimnastik sporuna 962-963 yıllarında başladım. Şampiyonalarda birçok derecelerim var. 970-71 döneminde Türkiye Şampiyonasına hazırlanırken teknik olanaksızlıklar nedeniyle boyun atlas kemiğim kırıldı. Kendi olanaklarımla tedavimi yaptırdım. Doktorlar koşmamı bile yasakladıkları halde cimnastik sporundan kopamadım. Birbuçuk yıl sonra spora tekrar başladığımda birçok dereceler aldım, bu arada sakatlığımın tekrarlanması nedeniyle aktif sporculuk yaşamıma son verdim. Ardından yerli ve yabancı antrenörlerden tam 7 ayrı dönemde antrenörlük kurslarına katıldım. Bunun dışında 978 yılı eylül-ekim ayları arasında Moskova, Lenin Spor Akademisinde açılan ve benim büyük bir aşama yapmamı sağlayan uluslararası antrenör kursuna katıldım.

Geçtiğimiz yıl Varna, ondan önce Irak, bu yıl da Akdeniz oyunlarına giden ulusal takımımızın antrenörlüğü görevini yüklendim.

— Bayan ve erkek cimnastikçilerimizin Split'te aldıkları derecelerin değerlendirmesini yapar mısınız?

O. İçten: Bayan cimnastikçilerimiz daha önceleri yurt dışındaki etkinliklerde aldıkları derecelerden çok üstte dereceler aldılar. Erkek cimnastikçilerimiz ise benim ve kendilerinin de dışında gelişen birtakım dezavantajlar nedeniyle takım sıralamasında 8. oldular. Ancak alet finalleri sonuçlarına baktığımızda 6. ve 7. olan ulusların sporcularını geçtiğimiz görülür. Bu anlamda erkek cimnastikçilerimiz genelde iyi yarışmalar çıkarmışlardır.

— Akdeniz Oyunlarına ne kadar zaman önce ve hangi koşullarda hazırlandınız?

O. İçten : Oyunlara birincisi 12 günlük, diğeri 28 günlük iki kampla hazırlandık, koşullarımız diğer ülkelerinki ile karşılaştırıldığında çok ilkeldi. Örneğin, hareketlerin daha kısa sürede emniyet içerisinde öğrenilmesini sağlıyacak aletler yoktu, bilimsel anlamda çalışmaların yapılabilmesini sağlayacak aletler ve benzeri şeylerden yoksunduk.

— Sporcularınız bu süre içerisinde kaç kez sağlık kontrolünden geçtiler. Sporcularla sizden başka ilgilenen teknik elemanlar var mıydı, yani psikolog, masör, kondüsyoner, beslenme uzmanı ve diğerlerini kastediyorum.

O. İçten : Hiç sağlık kontrolünden geçmediler ve adını andığınız teknik elemanların hiç biri Federasyonumuzda yok.

— Sporcularınızın yaş ortalaması nedir. Ulusal takıma girebilecek düzeyde kaç sporcunuz var?

O. İçden: Yaş ortalaması 19,6 yani oldukça gençtir tamamı 13 kişidir ve enaz üç yıl bunların düzeyine gelecek sporcu yoktur.

— Çalışmalarını ve olanaklarını gözleme fırsatı bulduğunuz ülkeler oldu mu, olduysa bir karşılaştırma yapar mısınız?

O. İçten: Çok geniş bir konu, ancak bazı çarpıcı örnekler verebilirim. S.S.C.B.'de antrenörlük kurşu için gittiğimde bol bol izleme olanağı buldum. Öncelikle çok sağlıklı bir spor politikasının varlığı söz konusu, bunun uzantısı olarak yarışma sporuna bilimin tüm olanakları aktarılmıştır. Bildiğimiz gibi cimnastikte altı alet vardır. Orada her aletin uzmanlaşmış antrenörü var. Ayrıca bunların başında bir teknik sorumlu antrenör var. Her sporcunun özel kartoteksleri var, buna bakarak sporcunun her türlü durumu hakkında bilgi edinilebiliyor. Ayda bir kez normal sağlık kontrolünden geçyorlar. Ayrıca özel olarak çeşitli dallarda uzmanlaşmış doktorlar her an sporcuların hizmetinde. Cimnastikçilerin serilerini hazırlayan özel kareograflar var. Bildiğiniz gibi cimnastik sporu hata bağışlamayan, her an sakatlanma tehlikesi olan bir spordur. Orada emniyet tedbirleri son derece geliştirilmiş, bu nedenle de sakatlıklar çok özel olaylar haline getirilmiş. Sporcuların sosyal güvenlik ekonomik sorunlar ve benzeri hiç bir sorunları yoktur. Başlangıçta söylediğim gibi, onların olanakları bu kısa konuşmamızda sağlıklı bir biçimde dile getirmek olanaksızdır.

— Türkiye geneline baktığımızda yüksek öğrenim yapmış yabancı dil bilen sayılı antrenörlerimizdensiniz. Şimdiye kadar bilgi ve deneyimlerinizi artırmanız için size ne gibi olanaklar tanındı?

O. İçten : Bir takım olanaklar tanındı, ancak olaya cimnastik sporunun gelişimi açısından bakarsak bu tanınan olanaklar çok yetersiz kalır.

— Kaç lira aylık aldığınızı sormamızda bir sakınca var mı?

O. İçten: Sormanızda bir sakınca yok, aylığım 5300 TL'dır.

Duyduk ki...

● Uluslararası cimnastik federasyonunun teknik ve hakem komitesi toplantılarına döviz darboğazı nedeniyle katılınamamış ve burada alınan kural değişikliği kararından haberimiz olmadığından atlama beygiri aletinde daha önce 10 tam puan üzerinden 9.80 gibi çok yüksek puanı bulunan Erdoğan Kapıcıoğlu adlı cimnastikçimiz Splitte '0' puan almış, bu da takımımızın puanını düşürmüş. Yarışmaya aslında yedi cimnastikçi ile girilmesi gerekiyorken döviz birikimi sağlamak için beş sporcu götürülmüş, bu da erkek takımımızın puanının düşmesine neden olmuş.

● Split'e gitmeden önce yapılan cimnastik hazırlık kamplarının, Split'in hava koşullarına uyumu açısından Ankara veya İstanbul'da değil, İzmir'de yapılması gerekmiş.

● Birinci olan Fransa takımı Sovyetler Birliği'nde ve Sovyet antrenörlerin denetiminde altı aylık bir kamptan sonra Split'e gelmişlerdir.

● Döviz birikimi sağlamak için bayan cimnastikçilerimizin antrenörü Ercüment Yücekuş, Split'e gönderilmeyince, bayan cimnastikçilerimizi de erkek takımı antrenörü yönetmek zorunda kalmış.

● Cimnastikçilerimiz devletçe kendilerine verilen dövizin tümüyle spor malzemesi satın almışlardır.

● Boyalı basın muhabirleri, otelin müzik salonunda yarışmalardan sonra dinlenmek ve müzik dinlemek için giren cimnastikçilerimizin fotoğraflarını çekebilmek için yaklaşık iki saat beklemişler.

● Akdeniz Oyunları kafilesiyle giden iki masörden birinin henüz mesleğini bile bilmediği görülmüş, diğerinin de cimnastikçilerce bir türlü bulunamamış.

● Yugoslav sporcuları Split'in 25 km. uzağında, deniz kenarında ormanlık bir alanda, her spor dalı için ayrı yapılmış olan çok yönlü tesislerde kamp yapıyorlarmış.

Öğretmenler derslere girmedi

Baştarafı Sayfa 1'de

lem başarılı geçmiştir. Bursa, İçel, Samsun, İstanbul illerinde öğretmenlerin ezici çoğunluğu eyleme katılmıştır. Diğer illerde de katılımın yük sek olduğu haber verilmektedir.

Öğretmenlerin bir günlük eylemi, öteki demokratik kuruluşlar ve sendikalar tarafından geniş destek gördü. Yapılan açıklamalarda, çalışanların bu haklı eylemin yanında olduğu dile getirildi. Bank-Sen, eğitim emekçilerinin eylemini desteklediğini belirten açıklamasında, «işçi ve emekçiler aktif dayanışma» içinde olacaklardır, dedi.

Öte yandan TÖB-DER Bursa şubesi, yasadışı bir şekilde dağıtılan TÖB-DER mitingiyle ilgili olarak verdiği basın demecinde, saldırı «sadistçe, insanlıkdışı, öğretmenleri kitle halinde ğerlendirilmiş ve «sorumluları yok etmeye yönelik» olarak dedemokratik öğretmen hareketi elbette lanetle anacaktır» denmiştir.

Bursa TÖB-DER şubesinin basın açıklamasında olay şöyle anlatılmaktadır:

«Kanaatimiz odur ki, öğretmenler üzerinde bu operasyon, sistemli bir şekilde önceden düzenlenmiştir. Yetkililerle Genel Başkanımız Gazioğlu'nun konuşmasından sonra dağınılacağı şeklinde anlaşma yapılmıştı. Genel Başkanımız hiç bir konuşma yapmadan, bir sis bombasının patlatılmasıyla her yönden polis ve jandarma saldırıya geçti. Yapılan saldırı kesinlikle dağıtmaya yönelik değildi. Çünkü öğretmenlerin kaçması ve dağılması için hiçbir koridor bırakmadılar. Stadyum duvarlarına doğru, öğretmenleri bir üçgen çukur içine alıp, kadın - erkek tanımadan, dipçik, cop ve sopa ile saldırdılar. Öğretmenlerin ağızlarına namlu dayadılar. İlginçtir, dipçik ve copların çoğunluğu öğretmenlerin kafalarını, yani beyinlerini hedef alıyordu. Belli ki öğretmenin kafasındaki aydınlık bilgilerden korkuyorlardı. Her dipçik ve cop darbesi ile düşürdükleri öğretmene küfürler ederek, «Aldın mı sendika hakkını...» diyorlardı. Kaçabilen öğretmenleri, Çekirge yolu üzerinde stadyum yanındaki evlere kadar izlediler. Evlere de saldırdılar. Kaçmaya çalışan arkadaşlarımıza, Muradiye mahallesinin stadyuma bakan sırtlarından, birikmiş faşist güruh tarafından taş yağdırılması, güvenlik yetkililerinin nasıl ve kimlerle işbirliği yapmak durumuna düşerek güvenlik önlemleri aldığını göstermektedir.»

Bir öğretmenin değeri

Baştarafı Sayfa 1'de

tiyor. Bütün bu ülkelerde öğretmenlerin sendika hakkı bulunduğu da verilen bilgiler arasında.

YA TÜRKİYE'DE?

Türkiye'de bir öğretmenin değeri nedir?

Bu soruya İLO raporu şöyle cevap veriyor. «Dünya'da, öğretmenlerin sekreterlerden az maaş aldığı ülkeler istisnadır. Türkiye de bunlardan biridir.» Demek ki, Türkiye'de öğretmenler, sıradan sekreterler düzeyinde bile maaş alamıyormuş!

Gerçekte durum çok daha kötüdür. Öğretmenler genellikle asgari ücret düzeyinin altında maaşlarla işe başlamaktadırlar Yıllık maaş artışı yüzdesi, enflasyon ve pahalılık artış hızının akıl almayacak kadar altındadır.

Öğretmenlerin işgücüne biçilen değer budur. Türkiye'de öğretmenin «değeri»ni belirleyen öteki faktörler her halde raporun yazmaktan utanç duyduğu kadar kötüdür. Son iki yılda öldürülen öğretmen sayısı 50'yi geçmiştir.

İşte Türkiye'de öğretmene biçilen «değer»!?...

Özdemir İnce ile bir söyleşi

Baştarafı Sayfa 4'de

lışıyorum. Bir kaç gün içinde, Ankara'ya yeni kurulan bir yayınevine Ritsos'un üç uzun şiirini içeren «Boyun Eğmeyen Ülke» adlı bir kitap teslim edeceğim. Bu kitap, «Kiraz Zamanı» nın ikinci baskısıyla birlikte, yayınevi yöneticilerinin söylediklerine göre, en geç Kasım ayı başında yayınlanmış olacak. Kasım ayında da Cem Yayınevi'ne yeni şiir kitabımı —seksen kadar şiir— teslim edeceğim ama, yayın tarihi hakkında bilgim yok şimdilik. Yurt dışı ilişkilerime gelince: «Ölmeyecek Kadar Yaralı» adlı bir şiir -seçmeler- kitabım bu ayın sonunda Saint-Germain-dès-Près yayınevine (Paris) teslim edildi. Önsözü Alain Bosquet yazdı. Bulgaristan'da «Narodna Kultura» yayınevi bir seçme şiirler kitabımı yayınlayacak. Geçen mayıs ayında bununla ilgili sözleşmeyi Sofya'da imzalamıştım. Çevirileri Fahri Erdinç ile genç ozan Zechari İvanov yapıyorlar. Ağustos ayında AKZENTE (Almanya) adlı dergide 6-7 şiirim yayınlanmış olmalı, ama henüz basılı olarak görmedim. Şunu da ekleyeyim, yabancı dilde ilk kitabımı 1 Mayıs 1979'da Yunanistan'da «Kedros» yayınevi tarafından yayınlandı. Ayrıca şu anda yayınlanmayı bekleyen iki çevirim var Cem Yayınevi'nde: Alain Bosquet'nin «Bir Rus Ana» adlı romanı (Ocak-Şubat 1980'de yayınlanacak) ile Fransız ozan Renè Char'ın şiirleri.

İLKÖĞRETİM ANAYASAYA GÖRE

Baştarafı Sayfa 1'de

dadır. Ama okul çağına gelmiş çocukların çok büyük bir kısmı bu anayasal haktan devletçe mahrum edilmiştir.

İlkokula gönderecek yaşlarda çocuğu olan aileler için en büyük sorun doğal olarak onun okul masrafları. Aileler, çocuklarını devlete güvenerek, çocuklarına en iyi öğrenim ve eğitimin verileceğini düşünerek, bu sorunları hiç hesaplamadan okula yollamaktadır. Her öğrenci ilköğrenime başlarken ailesine ortalama 1000 liraya mal olmaktadır. Bu sadece önlük, yaka ve ilk günlerdeki defter-kalem parasıdır. Daha sonra bu miktar artmakta ve ortalama olarak, birinci sınıf öğrencisi ailesine bir yıl içinde 2000-2500 liraya mal olmaktadır. Tüm olanaksızlıklar içinde çocuklarını eğitilmesi ve birşeyler öğrenmesi için ilkokula yollayan aileler, her halde bu parayı verirken çocuklarının geleceğini de düşünmek ve onların eğit'm sorunları ile ilgilenmek zorundadırlar.

Ortalama olarak asgari ücretle çalışan bir ailenin yıllık geliri kırsal kesimde 25 bin, kentlerde 40 bin lirayı geçmemektedir. Buna karşılık kentlerde bir ilkokul öğrencisi ortalama olarak ailesine 2500 liraya, köylerde ise 1500 liraya mal olmaktadır ki, bu da aşağı yukarı ailenin yıllık gelirinin % 10'unu kapsamaktadır. Bu koşullar altında, canından malından, dişinden tırnağından artırarak çocuklarına ilköğretim yaptırmak durumunda olan aileler, Türkiye'deki çarpık eğitim sistemi içinde çocuklarının gelecekte kendilerinden kopuk olarak yetiştiklerini de fark etmemektedirler.

Anayasal bir hak olarak her aile, çocuğunun okula gönderilmesini ve eğitiminin Türk toplumuna yarar bir şekilde yapılmasını istemelidir. Hükümetlerden su, elektrik, yol istemek ne derece anlamlı ise, okul ve yararlı eğitim istemek de o derece anlamlı ve gereklidir.

Bank-Sen:

Baştarafı Sayfa 1'de

24. maddesine aykırı uygulamalarını sürdürmesi üzerine basına bir açıklama yapan Bank-sen Sendikası, Töbank patronunun yasaları açıkca çiğnemeye devam ettiğini belirtmiştir.

İş Yasası'nın 17. maddesine dayanılarak atılan işçilerin yerine adam öldürmeye teşebbüsten mahkumiyet yemiş faşist militanların alındığı kaydedilen açıklamada, bu kişilerin arasında öğretmenleri öldürmeye teşebbüsten 8 ay hapis yatan Fazlı Taştan adlı kişinin de bulunduğu, Ankara Anafartalar Şubesi'ne de Ülkü Ocakları üyesi iki faşistin alındığı bildirilmektedir.

Adana Emniyet

Baştarafı Sayfa 1'de

maya başladılar. Lumpenler arasında propagandalarını yaygınlaştırarak «ikinci şubeye takıntınız düşerse bize haber verin, memurlara ülkücü olduğunuzu söyleyin, emniyet müdürü bizdendir» diyorlar.

Böylece, çoğunluğu zaten lumpen olan ülkücülerin sürdürdüğü faşist-lumpen ilişkilerinin daha fazla artacağı tahmin ediliyor.

Öte yandan Cevat Yurdakul'un öldürülmesiyle ilgili olarak gözaltına alınan MHP Merkez İlçe Başkanının sorgusu şimdiki müdür denetiminde yapılırsa bir sonuç çıkmayacağı, sorgunun savcılık tarafından yapılması gerektiği belirtiliyor.

faşist

Baştarafı Sayfa 1'de

ra rejime» geçilmesi için, faşist milliyetçi hareketin kârargâhı yeni bir hücum borusu çalacaktır.

Bir «ara rejimin» MHP diktasına bir basamak olduğunu düşünen faşist milliyetçi hareket, bu yolda, seçimlerden sonra doğması beklenen hükümet krizinden yararlanmanın hesapları için de.

Öte yandan, MHP'nin yayın organı Hergün gazetesi de aynı doğrultuda sürekli yayın yapmakta ve «bu gidişe artık dur demenin zamanı geldiğini» söylemektedir.

Altın fiyatları

Baştarafı Sayfa 1'de

Yalnızca üç hafta önce ons'u 300 dolar olan altın, Amerikan dolarının hızla değer yitirmesi karşısında büyük bir artışla 450 doları buldu. Londra'da spekülatörlerin dolar satarak altın satın aldıkları ve bunun bir süre daha süreceği kaydedilmektedir. Frankfurt'ta bir Amerikan doları 1.7390 Alman markına kadar inmiş ve daha da düşmesi Alman Merkez Bankası'nın borsalara müdahalesi sonucu önlenmiştir.

Avrupa ve Amerikan borsalarında altın fiyatlarının artması ile birlikte Türkiye'de de altın fiyatları olağanüstü bir şekilde artmıştır.

Pazartesi günü gramı 640 lira olan 24 ayar külçe altın iki gün içinde 700 liraya çıkmıştır. Aynı gün 4500 liradan işlem gören bir Cumhuriyet altını da 4800-5000 liradan alıcı bulmaktadır.

Türkiye altın borsasının idare merkezi olan Kapalıçarşı sarrafları, salı günü öğleden sonradan itibaren altın satışlarını durdurdular. Altın fiyatlarındaki değişmelerin her saat başı değişmesi dolayısıyla ziyan etmek istemediklerini belirten sarraflar, «altın piyasası bir kesinlik kazanana kadar altın satışlarını durdurmayı kendi açımızdan yararlı gördük,» dediler.

Gerçek Durum

men göze batmaktadır.

Emekçi kitleler açısından bu hükümetin gidip gitmemesi önemli değildir. Çünkü yığınların özlemlerine ters düşen, ters düşmekte de inat eden sosyal demokrasi çoktan gönderilmeyi haketmiştir. Emekçiler için önemli olan demokrasi düşmanlarının hesaplarını bozmak, demokrasinin askıya alınmasına imkân vermemektir. Kısacası, seçimlerden sonra seçim zaferi şamataları koparmaya hazırlanan tüm gerici güçlerin heveslerini kursaklarında bırakmak gerekir.

Sosyal demokrasinin kısa sayılabilecek bir süre sonunda iflas etmesi Halk Partisi'nden kitlesel soğumalara yol açmıştır. Bu kaçınılmazdı ve hemen belirtelim ki son derece olumlu bir gelişmedir. Emekçilerin, kendi kurtuluşlarının kendi eseri olması zorunluluğunu kavramaları, sosyal demokrasi mitinin yıkılmasıyla daha bir kitleselleşmektedir.

Ancak olayların süratli gelişmesi karşısında geçiş sürecinin bazı belirsizlikler getirmesi mümkündür. Özellikle sosyal demokrasiden uzaklaşmakla birlikte ne yapacağını, nasıl davranacağını henüz belirleyemeyen hatırı sayılır bir kitle olduğu muhakkaktır. Solda özlenilen birliğin henüz gerçekleşmemiş olmasından karamsarlığa kapılan böyleleri, sosyal demokrasiyi desteklemeye elleri varmayacağından, çözümsüz kalıp, siyasetten uzak durabilirler. İşte demokrasi güçleri açısından son derece sakıncalı olan bu durumun yol açacağı olumsuzlukları gidermek ivedi görev olmaktadır. Gün, olumsuzluklara kızarak siyasetten el etek çekme günü değildir. Aksine demokrasi düşmanlarının seçim saldırısına karşı yine olanca varımızla yoğumuzla direnme günüdür. Emekçi düşmanlarına seçim zaferi çığlıkları attırmama günüdür.

Sosyal demokrasiyle bir yere varılamayacağını gördükten sonra çareyi sosyalizmde arıyanlar, bölünmüşlüğü protesto anlamında dahi olsa, siyasetten, seçimlerden uzak durmak hakkına sahip değillerdir. Sol'un birliği ancak kitlelerdeki birlik özlemleri aktif ve yapıcı bir şekilde seferber edilerek sağlanabilir. Sol'un birliğini özleyen herkes, birliğe katkıda bulnmakla, birlikçi politikaları desteklemekle yükümlüdürler. Daha da önemlisi, bu demokrasi saflarının ayakta kalabilmesi, faşizme karşı durulabilmesi için zorunludur.

Arafat yarın

Baştarafı Sayfa 1'de

temsilciliği görevine başlayan Ebu Firas, 27 Eylül günü, Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakan vekili Hikmet Çetin'e güven mektubunun bir suretini sunarken, örgüt Yürütme Konseyi Başkanı Arafat'ın en kısa zamanda Türkiye'yi ziyaret edeceğini açıklamıştı.

Geçtiğimiz günlerde Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün ile FKÖ Siyasi Büro Başkanı Faruk Kaddumi arasında imzalanan protokol ile tamamlanan temsilciliğin açılması çalışmaları uzunca bir süredir yapılmaktaydı. FKÖ'nün dünyanın birçok ülkesi tarafından tanınması, Filistin halkının tek ve meşru temsilcisi olarak dünya çapında saygınlığının artması ve Birleşmiş Milletlerde Filistin halkının temsilcisi olarak gözlemci statüsünde katılması, FKÖ'nün Türkiye tarafından da tanınmasını zorunlu kılmış, temsilcilik açma çalışmalarını hızlandırmıştı.

AP içinde

Baştarafı Sayfa 1'de

Demirel'e ilettiler.

Demirel'in «hükümeti devirmekle» sınırlı politikasının, AP milletvekilleri arasında yarattığı huzursuzluğun son örneği, AP Gaziantep milletvekili Mehmet Atilla Ocak'ın dağıttığı açıklama oldu. Ocak, açıklamasında, Demirel'in salt bir buhran yaratma politikası güttüğünü, bunun ise halkımıza yararlı olmayacağını belirtiyor ve bunun «millet üzerinde tereddütler yarattığını» ilave ediyor.

Bu yönde, ikinci defa açıklama yapmak gereğini duyan Mehmet Atilla Ocak'ın bu davranışı, siyasal çevrelerde, AP'nin seçimler sonrasında MHP ile ortak bir hükümet kurma girişimini kolayca göze alamıyacağı şeklinde yorumlanıyor.

AP'li milletvekili Atilla Ocak'ın açıklamasında, «Ülkemiz, bugün siyasi istikrara muhtaçtır» demesi ve ülkeyi sonsuz siyasal bunalımlara iteceklere destek olmak mazur gösterilemez şeklinde tepkilerini dile getirmesi, hele hele açıklamada aynı zamanda «Alternatif göstermeden hükümet yıkılmaz» görüşünü savunması, AP içinde ortaya çıkan sözkonusu huzursuzluğu ifade ediyor.

Demirel:

Baştarafı Sayfa 1'de

ne bir tane daha. Üstüste bir sürü hükümet. Ne bu, truva atı gibi, pizza kulesini de geçtiler.»

Demirel, milletin CHP'yi hükümet yapmadığını söyleyerek şöyle devam etti: «Böyle bir topluluğa hükümet demek gayri kanunidir. Bunlara hükümet demekle, anayasaya ters düşülür. Bunları hükümet olarak muhatap almak da anayasaya ters düşer. Kendileri de gayri kanunidir. Bunlar, işgal hükümetidir. Millet yaparsa, hükümet olursun. Yapmazsa, hava alırsın.»

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün Adana emniyet müdürünün öldürülmesinden sonra yaptığı açıklama ile ilgili görüşlerini soran bir gazeteciye AP Genel Başkanı Süleyman Demirel şöyle cevap verdi: «Cumhurbaşkanı, devlet ve rejim düşmanlarının sürdürmekte olduğu yasa dışı eylemlere karşı etkin düzeyde yasal ve idari önlemler oluşturulmamıştır.» diyor. Ben de 20 aydır bunu bağırıyorum zaten. De bugün lazım, neredesiniz b ? Cumhurbaşkanı, seçim güvenliği sağlanacak, diyor. Seçim güvenliğini sağlamak Cumhurbaşkanı'nın görevi değildir. Madem ki Cumhurbaşkanı icraya alt bir konuda taahüte girmiştir, 14 Ekim günü milli iradeye vaki olacak saldırılara karşı kimin ne yapacağını da açıklamalıdır. Ben bunu hükümete havale ettim, diyorsa, bizim bu hükümete itimadımız yoktur. Devlet isterse, bu yerlerde vatandaşı iki günde kurtarır.»

Elma

Baştarafı Sayfa 6'da

bir denetim yapılmadığından göztaşı kullanmak zorunda kaldığımız da oluyor. İlaçlama doğru yapılmadığında «karaleke» denilen bir hastalık başgösteriyor.

Bayramiç'teki Ziraat Mühendisliği gerektiği gibi çalışmıyor. 30-40 günde bir gelip «şunu kullanın» deyip gidiyorlar. Bu yüzden, geçen sene 1000 ton elmadan, karaleke nedeniyle 250 ton elma alabildik. Biz Ziraat Mühendisliğinin sık sık gelip ürünleri kontrol etmesini, ilaçlamada yardımcı olmalarını istiyoruz.

Sınıf mücadelesi

Baştarafı Sayfa 4'de

işçi sınıfı için bir ilk sınav ve okul niteliği taşır. Bu alanda işçi sınıfı, kendi sınıf dayanışmasının ve direnme gücünün bilincine varır. Sınıf mücadelesi yetenekleri gelişir ve siyasal bilinci olgunlaşır.

SENDİKAL MÜCADELE BİRLİĞİ

Sendikalar, kapitalist toplumun yapısına uygun olmak zorundadırlar. Yani, farklı iş kollarında, farklı sömürü koşulları altında, farklı bilinç düzeylerinde ve yapay ayrılıklarla biçimlenirler. Bu durum sendikal örgütlenmenin ve hareketin bölünmesi için objektif koşullar anlamına gelir. Sendikaların bölünmüşlüğü işçi sınıfının ekonomik mücadelesini zaafa uğratır.

İşte bu nedenle işçi sınıfının bir görevi de, kapitalist toplumda sendikal hareketini birliğe kavuşturmak, tek merkezli hale getirebilmektir. İşçi hareketinin bu kapsamdaki birliği, yani sendikal birliği, onun siyasal ve ideolojik mücadelesinin başarıya ulaşması için de gereklidir.

Kapitalizm ya da burjuvazinin saldırıları sendikal hareketi bölme doğrultusunda olsa bile, işçi sınıfı her zaman birlik eğilimlerini geliştirir, bu doğrultuda yaşar. Bütün sınıfın çıkarları ortak, amaçları aynıdır. Bu objektif bir durumdur. Ancak buna uygun örgütlenme, birliğin bilincine varılmasıyla mümkündür.

Sendikal birliğin sağlanması gereken eksen, kuşkusuz sınıf çıkarlarının en ileri düzeyde savunulduğu sendikalar olabilir. Bu sendikaları güçlendirmek ve ekonomik harekete egemen kılmak, işçi sınıfının birliğini sağlar. Türkiye'de bunun somutu DİSK'tir.

SENDİKALAR VE SOSYAL DEMOKRASİ

Ancak unutmamak gerekir Sınıf mücadelesinde bocalasa ve reformlarla oyalansa bile, işçi sınıfının burjuva siyasi akımların etkisinde kalmış kesimleri de bu ortak örgütlenmenin ve mücadelenin vazgeçilmez sınıf güçleri arasında yer alırlar. Tek bir sendika çatısı altında birleşmemiş olsa bile, işçi sınıfının kitlesi, sendikalar arası iş ve eylem birliğinde bir araya gelebilirler ve gelmelidirler. Özellikle gelişmiş kapitalist ülkelerde işçi hareketi köklü bölünmelere uğramıştır. Sosyal demokrat sendikalar işçi sınıfının bir bölümünü denetimi altında tutmaktadırlar. Sınıfın acil çıkarları, bunların komünistlerle işbirliği içinde olmalarını gerekli kılmaktadır.

Özetlersek: ekonomik mücadele salt bir ekmek mücadelesi değildir. Burjuva sınıfa karşı bir direnç ve saldırıdır. Ve bu mücadele bile, kendisini salt ekonomik amaçlarla sınırlamaz. Siyasal ve ideoloijk mücadeleye yardımcı olur. Böylece ekonomik mücadele, sınıf mücadelesinin tamamını güçlendiren bir rol oynar.

Kamu Eczacılar Derneği:

Baştarafı Sayfa 1'de

«Özellikle Üniversite kürsülerini, özel çiftlikleri gibi idare eden ve bu durumlarının kendilerine sağladığı üstünlükle hasta sırtından ayda yüzbinlerce liralık muayenehane gelirine sahip olan tıp ağaları yasayı bir türlü içlerine sindirememişlerdir. Hatta bu gibilerin yasanın yasaklamasına rağmen muayehane çalıştırdıkları zaman zaman gazete sütünlarına yansımıştır.

«Tam gün çalışma yönetmeliğinde yapılan son değişiklik; yasayı baştan beri destekleyenleri değil, karşı çıkanları sevindirici niteliktedir. Sağlık personeli arasında yasa ile yapılan ayırım, yönetmelikte yapılan değişiklikle büsbütün derinleştirilmiştir. Özellikle uzman doktorlarla, diğer sağlık emekçileri arasında yaratılan bu ücret uçurumu sağlık emekçileri tarafından kabul edilebilir bir düzeyde olmadığı gibi ve asıl önemlisi tüm yurtta sağlık hizmetlerini de çok olumsuz bir biçimde etkiliyecek niteliktedir.»

Tütün üreticisi CHP'den umudu kesti

Hükümetin taban fiyatları politikası, tütün üreticisini de şaşkına çevirdi. Şaban Doğan ve ailesiyle yaptığımız görüşme bunu doğruluyor.

GERÇEK — Ne zaman tütünleri toplamaya başladınız?

— Temmuz ayının başında toplamaya başladık. Ağustos ayının sonuna kadar toplama işi biter. Güneş altında kurumak için sergiye çıkarıyoruz. Sergi Eylül ayının sonuna kadar sürer. Daha sonra evde yığılır. Şubat ayında balya yapmaya başlanır. Tekel fiyatı belli olduktan sonra Mayıs ayında satışa çıkarırız.

GERÇEK — Geçen yılki tütün fiyatlarını nasıl buldunuz?

— Geçen yıl tütünün kilosu 70 lira olarak açıklandı. Ancak, bizim tütün 60 liradan alındı. Geçen yıl Tekel'e 3 ton tütün verdiğimiz halde, 300 kilosuna el konuldu. 18 bin lira zarar ettik. Taban fiyat farkı da cabası.

GERÇEK — Hayat pahalılığı karşısında, önümüzdeki yıl tütün tekel fiyatlarının ne kadar olmasını istiyorsunuz?

— Tekel fiyatları en az 100 lira olmalı. Daha aşağısı kurtarmaz. Aslında zamların sürekli artışı karşısında 100 lira da az. Tek geçim kaynağımız tütün. açlıkla karşı karşıyayız.

GERÇEK — Topraklar size mi ait? Kaç çocuğunuz var?

— Topraklar bana ait değil, yarıcı usulüyle çalışıyorum, ailemle birlikte. Ve onüç çocukluyum. Düşünün nasıl geçiniyoruz. Geçim denirse eğer.

GERÇEK — Ecevit hükümeti hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Ecevit, Antakya'da seçimlerde konuştuğu zaman «ben fakirin babasıyım» dedi. Ama söylediği şeylerin hiç birini yapmadı. O, zenginlerin babası oldu, bizim değil!

GERÇEK — Peki dayı, önümüzdeki seçimlerde oyunuzu nasıl kullanacaksınız?

— Şimdiye kadar hep Ecevit'e oy verdik. Ama söylediğinin tam tersini yaptı. Zam ve pahalılık getirdi. Şimdi biz işçi partilerini desteklemeyi düşünüyoruz.

ŞİBİL DÖNMEZ
(Gerçek-Altınözü)

Gerçek Konuşalım

Hüseyin Hasançebi

Bağımsızlaşmak

Burjuvaziden bağımsızlaşmadan işçi sınıfının, emekçi sınıfların kurtuluşu nasıl mümkün olabilir?

Seçimler öncesinde bu soruyu çokça sorup cevap aramak gereği kendini dayatıyor. Çünkü, hâlâ daha kafaların çoğu burjuva şartlanmışlığı içinde çözüm arıyor.

Halbuki somut deneyler açısından bakıldığında, insanların daha net siyasal tutumlar içinde olması gerekir gibi görünmektedir. Örneğin, emekçi sınıf bilincinin yükselmesine baraj olan sosyal demokrasi, çoktan şu sızdırmaya başladığı halde, o birikim içinde kalmakta ayak diretenlerin sayısı hayli kabarık.

Behrengi'nin «küçük kara balık»ları bile, bir akarsuyun içinde yaşadıklarını kavramış, suyun akışı istikametinde başka dünyaların olabileceğini farketmişlerdi. «Küçük kara balık» bilincinin bile Türkiye'de uzanamadığı kafalar var.

Kuşkusuz birdenbire olmaz burjuvaziden kopmak. Ekonomik bilinç düzeyinde ondan iki yüz yıl önce kopulmuş olsa bile, siyasal ve kültürel bilincin emekçi zeminde yeniden üretilmesi oldukça zaman isteyen bir iştir.

Bunun ne denli yaygın ve köklü bir çalışmayı gerektirdiğini, seçimler öncesindeki siyasal tutumlardan çıkarmak olanağı var. Sol ve hatta kimi sosyalist güçler arasında, burjuvaziyle hiç bir ideolojik bağın kalmamış olmasına rağmen, burjuva reformizminin etkisi altında siyasal tavır oluşturmakta zorluk çekenlere rastlanıyor.

Bunun başlıca sebebi, azgın gericiliğe karşı sığınacak kalelerin sağlam biçimde örülememiş olmasıdır. Reformizm, hep son anda sığınılacak bir liman ya da kale olarak görülmüştür. Ancak burasının bile korunmaya elverişli olmadığı koşullarda eğer, kendi tarihsel sığınağımız olan örgütlenmemizi yaratamamışsak açıkta kalmamız kaçınılmaz olacaktır.

O halde hep burjuvaziden umarak geleceğin güvencesini yaratmak mümkün değildir.

Faşizmin ve kapitalizmin zulmünden kaçanları konuk edeceğimiz yeri şimdiden hazırlamış olmamız gerektiği için, burjuvaziden bağımsızlaşmanın gereğini de bugünden kavramış olmamız gerekmektedir.

Sol ve sosyalist güçlerin birliği, sosyalist hareketimizin siyasal birliği, daha çok insanı güvenle koruyabileceğimiz koşulları yaratacaktır.

Seçimlerde sosyalizmden uzak durmayı güvence sayanlara doğruyu anlatabilmek için, doğruyu gerçekleştirmiş olmak gerekir. Bunun için bu seçimlerde, sol'un birliğini önermeye çalışan siyasal güçlerin en ileri kompozisyonu olan, TSİP'in oluşturduğu seçim ittifakını destekleyip güçlendirmeye çalışmak, burjuvaziden bağımsızlaşmanın bir adımı daha olacaktır.

Taban fiyat tespitinde küçük üretici temsil edilmelidir

Her yıl ürünlerin taban fiyatları açıklanır. Ama taban fiyatları tespitinde köylünün adı bile anılmaz. İlan edilen fiyatları sanayiciler yüksek, emekçiler düşük bulur. Ama fiyat tespitinde sanayicinin rolü olurken, üreticiye sorulmaz bile.

Taban fiatlarını yüksek bulan çevreler, tüccarlar, aracılar, sermayeciler yani sömürücü asalak kesimlerdir. Bu asalak kesimin amacı, taban fiatını düşük tutarak kârlarına kâr katmak, ceplerini biraz daha şişirmektir. Fakat taban fiyatlarının yüksekliğinden yakınsalar da, kârları yine eksilmez. Çünkü aldıkları malı bu kez daha pahalıya satarak kâr oranlarını korumaktadırlar.

Hükümetler de, taban fiyatlarını tespit ederken parababalarının isteği doğrultusunda davranır. Fakat «bu yıl geçen yıla nazaran ürünün taban fiyatını % 3,5 artırdık» derler. Ama görüyoruz ki bu artış, hayat pahalılığının yüzde yüz artması karşısında hiçbir değer taşımaz.

Ayrıca paranın değeri de hayli düşmüştür. Diğer taraftan ürünlerin maliyetleri geçen yıla nazaran daha da artmıştır. Çünkü mazota zam gelmiştir, gübre fiyatları artmıştır. İlaca zam gelmiştir. Köylü ürününü satamamış, ya da zamansız satmıştır.

Bunlar ortada iken, arsızca «taban fiatlarını yüzde bilmem kaç kat artırdık» diyorlar. Tabii ki iş bu kadarla bitmiyor. Elimize geçen birkaç kuruşun yarısı borçlara gider. Geri kalan birkaç kuruş ile geçinecek misin, tarlayı mı ekeceksin!?..

Neden hükümetler, iktidarlar, taban fiyatlarını düşük tutuyorlar? Çünkü onlar, parababalarının, emperyalizmin işbirlikçisi tekellerin iktidarıdır. Taban fiyatların düşük olmasını onlar istiyor.

Bu sömürü mekanizması yıllardır sürer gider. Taa ki işçiler, köylüler tüm çalışanlar, kendi iktidarlarını yani DEMOKRATİK HALK İKTİDARINI kuruncaya kadar da süreceğe benzer. Ama üreticiler, kooperatiflerde, demokratik köylü örgütünde birleşerek sömürüye karşı mücadeleyi yükseltmektedir.

● **Tarım ürünleri ipotek ediliyor**

Wels Fargo adında bir Amerikan Bankası, vereceği borç için Türkiye'nin üç yıllık pamuk, incir ve fındık üretimini rehin olarak istedi. Bu banka, Amerikan halkını haraca kesen kovboyların, demiryolu soygunlarının, milyonlarca Amerikan emekçi köylüsünün kanı üzerinde kasalarını şişirmiştir. Temelinde kan olan paralarını, sermayedarlarımız için Türkiye'ye borç olarak verecek, Türkiye de karşılığında köylümüzün alınterini yok pahasına rehin edecek! İşte CHP hükümeti!

Elma üreticisi ilâç bekliyor

Bayramiç Gerçek muhabiri Yeşilköy elma üreticileriyle köyün kooperatif ve üretim sorunları üzerine bir söyleşi yaptı. Aşağıda, üreticilerden Niyazi Soluk'la yapılan görüşmeyi bulacaksınız.

Gerçek — Elmacılıkta karşılaştığınız sorunları anlatır mısınız?

— En önemli sorunumuz ilaç sorunudur. Kooperatifimiz bankalardan kredi alamadığı için maddi yönden güçsüz. Bunun için ilaç getiremiyor. Biz kendi aramızda para toplayıp bununla çeşitli firmalardan ilaç alma yoluna gidiyoruz. İlaçlamada

Devamı s. 5, sütun 8'de

Niyazi Soluk

● **Tarım işçilerine 160 lira çok görülüyor**

1 Mayıs'tan beri sanayi işçileri 180 lira yevmiye alıyor. Oysa tarım işçileri için belirlenen 160 lira asgari ücret, Ziraat Odaları temsilcisi Nevzat Karacahisar tarafından az bulundu. 160 lira yevmiye demek, tarım işçilerinin göz göre göre sefalete itilmesi demektir. Köylüleri düşük taban fiyatlar yoluyla sömürenler, tarım işçilerini düşük ücretle sömürmek istiyorlar ve bu 160 lirayı dahi yetersiz buluyorlar.

Hatay'da küçük üretici perişan!

Sosyal Demokrasi üreticiyle tüketici arasındaki aracı ve tefecileri ortadan kaldıracağını ve her iki kesim için daha uygun bir fiyatla alışveriş koşullarını yaratacağını belirtmişti. Ama şimdiye kadar yapılan icraatlar hiç de öyle olmadı. Küçük üreticilerin mallarının ucuza kapatılıp aracıların büyük vurgunlar vurduğu sömürü ortamı daha da kötüleşerek sürmektedir.

Hatay'da soğan üreticileri, mallarını 2,5-3 lira gibi son derece düşük bir fiyatla aracı ve tefecilere kaptırırken, aracılar bu malı arap ülkelerine 25 lira gibi bir fiyatla satmaktadırlar. Aracılar, yılda bir kaç ay ortada gözüken şirketler kurup emekçilerin sırtından milyonlar vurmaktadır. Bu sömürü, sarmısak, patates ve benzeri ürünlerde kendini daha yoğun bir şekilde göstermektedir.

Hayat koşulları böylece emekçi halkımız için büsbütün çekilmez hale gelirken, küçük üretici de hızla yoksulluğun pençesine yuvarlanmaktadır.

Uzun süreden beri halkın gözünde umut gözüken Sosyal Demokrasi, emekçi halkımızın gözünde umut olmaktan artık çıkıyor. Küçük üreticiler, ürünlerinin değer bulması için gittikçe kızgınlaşan ekonomik-demokratik mücadelede kendilerini daha ileri saflarda bulmaktadırlar.

● **KÖY-KOOP'un Sovyetlere soğan ihracı engellendi**

KÖY-KOOP Bursa Birliği'nin Sovyetler Birliği'ne soğan ihracı hükümetçe engellendi. Soğan ihraç yetkisini iki tüccara veren hükümet, ne ölçüde köylülerden yana olduğunu bir daha gösterdi. Sovyetler Birliği soğanın kilosunu 8,5 liradan alacakken, köylü soğanını tüccara 2,5 liraya satacak!

Seracılar güç durumda

Antalya'da seracılık yaygın bir üretim faaliyetidir. Seracılar çeşitli sıkıntılar içinde ürettikleri ürünün pazarlamasında zarar ettiklerini söylüyorlar. İşte Sorgun köylülerinin dertleri..

SORU: Ahmet arkadaş, bir seracı olarak ne gibi sorunlarınız var?

CEVAP: Sorunlarımız çok. Hangisinden başlasak. Önce GERÇEK Gazetesine gösterdiği ilgi için teşekkür ederim. İstersen ilâçtan başlayalım. Bir yıl içinde ilâç fiyatları iki kat arttı. Örneğin geçen yıl 90 liraya aldığımız M45, bu yıl 170 lira. Plastik (Naylon) geçen yıl 45-47,5 lirayken bu yıl 135-170 lira arasında olacak. Yine gübre fiyatları % 50 artış gösterdi. Geçen yıl tonunu 5.000 liraya aldığımız gübre, bu yıl 10.000 liranın üstüne çıktı. Bu arada nakliyat ücretlerinin 2 kat arttığını da belirtmeliyim.

SORU: Bu maliyet artışlarına karşın, ürettiğiniz ürünlerin fiyatlarında da artış oluyor elbette...

CEVAP: Bizim açımızdan hemen hemen hiç bir artış olmadı. Haziran içinde 1 liradan domates sattım. Masrafını kurtarmadı. İnanır mısınız, sandık masrafını alamadım. Bunun % 10'unu, Hal'deki komisyoncular alır. 1 dönüm seranın maliyeti 60.000 liradır. Ucu ucuna... İnanın böyle devam ederse seracıların işi bitiktir.

SORU: Pazarlamadan doğan başkaca sorunlarınız var mı?

CEVAP: Var tabii. Seracılar kooperatifleşmemişlerdir. Biz ürettiğimiz sebzeleri Antalya Haline veririz. Komisyoncular, tüccarlar, ağız birliği ederek ürünümüzü daha düşük ücretle alıyorlar. Sizin anlayacağınız alın terimiz aracıların cebine gidiyor. «Emeğimizi aracısız bölüşeceğimiz» bir düzen gelmedikçe sorunlarımız çözülmez.

SORU: CHP'nin sorunlarınıza bir çözüm getireceğine inanıyor musunuz?

CEVAP: Hayır inanmıyorum. İki yıldır iktidarda, yine değişen bir şey yok!

SORU: «CHP dışındaki sol» hakkında bir şeyler söylemek ister misiniz?

CEVAP: Solun birleşmesi gerek. Herkesin bir ayrı baş çekmesi doğru değil. CHP'nin «umut» olmaktan çıkmasından sonra, CHP'den umudu kesenlere «umut olacak güçlü bir sol parti» için çalışmalı!...

● **ADAKOBIRLIK sera naylonunu 60 liradan verdi**

Piyasada sera naylonunun kilosu peşin 120 lira iken, Adana Köy Kooperatifleri Birliği, Sadiye, Bahçe, Yeşilköy, Belören köylülerine naylonu vadeli ve 60 liradan verdi. Böylece aracı soygunu önlendi.

Seçimlere Doğru

Kar: «Seçimleri boykot etmenin zamanı değil»

Yalova'da konuşan Merkez Yürütme Kurulu üyesi Ali Kar, Türkiye'de seçimlerin boykot edilmesini gerektirecek durumun olmadığını söyledi.

Kar şöyle konuştu:

«Seçimlerde, işçilerin, emekçilerin iktidar mücadelesi neyi gerektiriyorsa o yapılır. Egemen güçler, seçimlerle yığınların devrimci atılımlarını dizginlemek istiyorlarsa, seçimleri boykot etmek sosyalistlerin görevidir. Böyle durumlar yokken seçimleri boykot etmek çocukluktur. Adalet Partisi ve yandaşları «seçim zaferi» kazanarak, halk güçlerini sindirmek isterlerken boykot önermekse, faşizmin ekmeğine yağ sürmek demektir. Boykot önermek, halka «politikadan uzak durun, gericiliğin saldırıları karşısında susun, başınıza geleceklere katlanın!» demektir.»

Seçimlerin sosyalist siyasetin alanlarından sadece birisi olduğuna dikkati çeken Ali Kar, sosyalistlerin seçimleri mutlaklaştırmadıklarını belirterek şunları söylemiştir:

«Mücadelede yeri değilken, seçim boykotu önermek, seçimleri mutlaklaştırmaktır, parlamenterizmdir. Gereksiz seçim boykotlarına işçi sınıfı partileri değil, burjuva partileri başvururlar. Nitekim Pakistan'da baskılar nedeniyle seçimleri boykot eden burjuva partileri kitleleri tek yola, parlamenterizme şartlandırmaktadırlar.

Türkiye'de sosyal demokrasiden uzaklaşan milyonlarca emekçi sosyalizme yönelmişken bokyot önermek, emekçilere sosyalizmi yasaklamakla eşanlamlıdır. Emekçiler solda birlik istiyorlar, bunun Türkiye Sosyalist İşçi Partisinde ete kemiğe büründüğünü görüyorlar. Bu nedenle boykota itibar etmeyeceklerdir.»

Edirneliler gerici partilere itibar etmiyor

Edirne (Gerçek) — CHP ve AP Genel Başkanları Edirne iline özel bir önem verdiler. Çünkü, bu ilde CHP'nin kazanacağına kesin gözüyle bakanlar çok. AP ise, 5-0 iddiasını ancak bu ilde seçimleri kazanırsa doğrulayabilecek.

Ne ki her iki liderin de Edirne'den umduklarını bulamadıkları söyleniyor. Özellikle Demirel, yanında faşist eğilimli AP milletvekillerinden Ali Elverdi'yi alarak köy gezilerine çıktığı için büyük tepki görmüş. Bazı köylere AP heyeti ya hiç sokulmamış, ya da konuşturulmamış.

Edirne'de seçime katılan partilerden TSİP, ilçe ve köylerde yaptığı kahve toplantılarıyla seçim çalışmalarını sürdürmektedir. Meriç ilçe merkezinde Küçükaltıağaç, Büyükaltıağaç, Karayusuflu, Seren, Umurca, Rahmanca, Satağacı köylerinde yapılan kapalı salon kahve toplantılarına olağanüstü bir ilgi gösterildiği belirtiliyor. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Edirne milletvekili adayı Yıldız Gürcan'ın konuştuğu kahve toplantılarında köylüler, CHP'den umduklarını bulamadıklarını söylüyor ve kahve toplantılarının seçimlerden önce yinelenmesi isteklerini dile getiriyorlar.

Kahve toplantıları Uzunköprü, Kurtbey, Dereköy, Kırcasalih, İpsala, İbriktepe, Paşaköy ve daha bir çok köyde yapıldı. Köylüler her toplantıya yığınlar halinde katıldılar.

Kahve toplantılarını engellemek ve halkın yaygın ilgisini azaltmak için kimi yerlerde CHP ve emniyet kuvvetlerini elbirliği ettiler. Bildiri dağıtan TSİP üyeleri İpsala'da gözaltına alındılar.

Ancak bu engellemeler TSİP'in seçim toplantılarına ilgiyi azaltmak yerine daha da artırdı.

CHP Edirne il örgütünün, TSİP'in seçim çalışmalarından kaygı duyduğu ve bazı ilçelerde durumu görüşmek üzere parti yönetim kurullarının toplantı yaptıkları öğrenildi.

TSİP Edirne ilinde seçim çalışmalarını yoğunlaştırarak sürdürmektedir.

Onger'in demeci

İstanbul (Gerçek) — İstanbul bağımsız senatör adayı Bakiye Beria Onger, önceki gün yaptığı açıklamada, CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit'in Seydişehir'de «Faşizme de komünizme de geçit verilmeyecektir» şeklindeki sözlerini eleştirdi.

Onger, «Bugün, dünyanın üçte biri sosyalist ülkelerde yaşamakta, komünizmi kurmaya çalışmaktadır» diyerek, komünizmin bir düzen değişikliği demek olduğunu ve insanın insan tarafından sömürülmesini ortadan kaldırmak amacını taşıdığını, ayrıca komünistlerin emeğin en yüce değer olduğuna inandıklarını belirtti.

«Sayın Ecevit, komünizme karşı olabilir. Ama, Seydişehir'de olduğu gibi bilinçli işçi yığınlarıyla her karşılaştığında bunu belirtmek ihtiyacı duyması ilginçtir» şeklinde konuşan Onger, «Faşizm ile komünizmi aynı kefeye koyanlar, faşist güçlerin demagojilerine pirim vermiş olurlar» diyerek, sözlerini şöyle bitirdi: «Sayın Ecevit'in bu tutumuyla, bile bile Demirel'lerin, Feyzioğlu'ların yıllanmış anti-komünistlerin safına katılması, hem kendisi hemde partisi açısından önemli kayıptır.»

SEÇİM HUKUKU

6

● **Birleşik oy pusulasının sandığa atılması ve işaretleme:**

Kapalı oy verme yerinde birleşik oy pusulasını katlayıp, yapıştırdıktan sonra seçmen burasını terkeder ve birleşik oy pusulasını sandığa bizzat atar.

Körler, felçliler veya bu gibi bedeni sakatlıkları açıkça belli olanlar bu seçim çevresi seçmeni olan akrabalarından birinin, akrabası yoksa, diğer herhangi bir seçmenin yardımı ile oylarını kullanabilirler. Bir seçmen birden fazla malüle yardım edemez.

298 sayılı yasada yapılan son değişiklik mükerrer oyları önlemek amacıyla yeni bir düzenleme öngörmektedir. İlk kez 14 Ekim seçimlerinde uygulanacak olan bu düzenlemeye göre, sandık kurulu başkanı, oyunu kullanan seçmene kimlik kartını verirken, seçmen listesindeki adı hizasına imzasını attırdıktan sonra ayrıca sol elinin işaret parmağını özel boya ile boyayarak bastırır. İmza atamayanların parmak izinin alınmasıyla yetinilir. Bu parmağı olmayan seçmenin hangi parmağını bastığını yanına yazar. Hiç parmağı olmayan seçmenin boyun nahiyesini bu boya ile işaretler.

● **Sandık kurulu üyelerinin oy kullanması :**

Sandık kurulu başkanı ve üyeleri, görevli bulundukları sandıkta oy kullanırlar. Bunların adları ve hüviyetleri o sandık seçmen listesinin sonuna yazılarak adları hizasına imzaları alınır.

298 sayılı yasanın müşahitlerin de görevli bulundukları sandıklarda oy kullanmalarını öngören düzenlemesi yasada yapılan son değişiklikle iptal edilmiştir. Yeni düzenlemeye göre aynı zamanda seçmen olan parti müşahitleri seçmen listesine kayıtlı bulundukları sandıkta oy kullanabileceklerdir.

● **Geçerli olmayan oy pusulaları:**

Ülkemizde yapılan her seçimde onbinlerce oyun sayım-döküm işlemleri sırasında geçersiz sayıldığı bilinmektedir. Oyların bu şekilde geçersiz sayılmasının önüne geçmek, özellikle oy verme günü yakınlarımızın yasanın düzenlediği şekilde oy vermelerini sağlamak amacıyla çaba göstermek gereklidir.

Yasaya göre geçerli olmayan oylar şunlardır:

1. Sandık kurulunca verilen tek biçim ve renkteki çift mühürlü bir zarftan başka zarfa konulmuş bulunan oy pusulaları.
2. Hangi seçmen tarafından atıldığı belli olacak şekilde imza, mühür veya işaret taşıyan birleşik oy pusulaları ile, bu durumdaki zarfa konulmuş oy pusulaları,
3. Sandık kurulunca verilen kâğıdında (Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu) fligranı bulunan özel surette imal edilmiş kâğıttan başka, bir kâğıda basılı oy pusulaları.
4. Yüksek Seçim Kurulunca konulmuş ayni matbuu seri numarasını taşımayan ve arkasında sandık kurulu başkanlığının mühürü bulunmayan birleşik oy pusulaları.
5. Siyasi partilere veya bağımsız adaylara ayrılan alanlardan birden fazlasına (evet) mühürü basılmış oy pusulaları.
6. Hiçbir yerine (evet) mühürü basılmamış birleşik oy pusulalarıyla, birden fazla siyasi partiye veya bağımsız adaya ayrılan alana sirayet etmiş (evet) mühürlü oy pusulaları.
7. Zarfı içinde el ilanı veya herhangi bir kâğıt bulunan o ypusulaları.

Devamı var

O'NUN HİKAYESİ

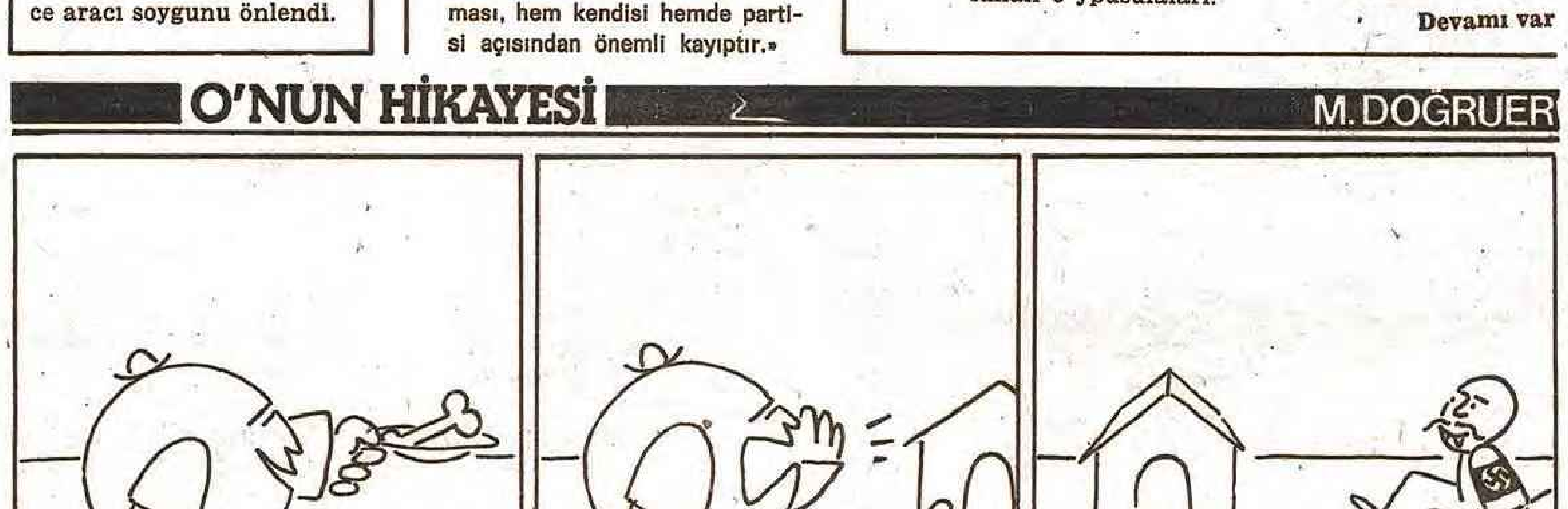M. DOĞRUER